

Άνοιξη 2014 | ΤΕΥΧΟΣ 36°

Τριπτόλημος

ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Ίδρυση δυο Σχολών στο Γ.Π.Α.

Εύη Βουτσινά (1950-2013)
συγγραφέας - μαγείρισσα

Η νέα ΚΑΠ και η εφαρμογή
της στην Ελλάδα

1 Από τον Πρύτανη

2 Παρακολούθηση μαθημάτων
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΡΕΜΜΥΔΑΣ

3 Η νέα ΚΑΠ και η εφαρμογή
της στην Ελλάδα
ΝΙΚΟΣ ΜΠΕΟΠΟΥΛΟΣ
ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΚΛΩΝΑΡΗΣ

8 Ίδρυση δυο Σχολών
στο Γ.Π.Α.
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΚΑΡΑΚΗΣ
ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΚΙΝΤΖΙΟΣ

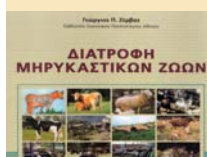
13 Εκπαιδευτικά
σεμινάρια στο Γ.Π.Α.

15 Η Εύη Βουτσινά μαγειρεύει
ΑΝΝΑ ΚΟΥΡΤΗ
ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΛΟΥΛΟΥΔΗΣ

18 Το Μουσείο Ορυκτών και
Πετρωμάτων Ελλάδος
«Καθ. Ελευθερίας Δάβη»
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣ

20 Βιβλιοπαρουσίαση

21 Νέα του Πανεπιστημίου

Εκδότεις: ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
Ιερά Οδός 75, Τ.Κ. 11855, Αθήνα

Διευθυντής:
Κωσταντίνος Φεγγερός
Καθηγητής - Πρύτανης Γ.Π.Α.

Διευθυντής σύνταξης:
Δημήτρης Μεντζαφός
Ομότιμος Καθηγητής Γ.Π.Α.

Επιμέλεια ύλης - σχεδιασμός τεύχους:
Άννα Κούρτη
Αναπ. Καθηγήτρια Γ.Π.Α.
Δρ. Δημήτρης Παναγιωτόπουλος
Ιστορικός,
Υπεύθυνος Ιστορικού Αρχείου Γ.Π.Α.

Σύμβουλος έκδοσης:
Λεωνίδας Λουλουδής
Καθηγητής Γ.Π.Α.

Γραμματεία Επιτροπής:
Ορέστης Καϊρης
ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού
Τμήμα Δημοσίων και Διεθνών Σχέσεων Γ.Π.Α.

Επιμέλεια εκτύπωσης:
Εκδόσεις Νηρέας - Βασίλης Κατούφας

Διαδικτυακός τόπος Τριπτόλεμου: www.aua.gr

Επιστολές στον Τριπτόλεμο
μπορείτε να στέλνετε στη διεύθυνση:
Ιερά Οδός 75, 11855, Βοτανικός
υπόψη Ορέστη Καϊρη.

Εκδίδεται σε 2.000 αντίτυπα και διανέμεται δωρεάν.

Σε περιπτώσεις αναδημοσίευσης παρακαλούμε να
αναφέρεται ως πηγή η περιοδική έκδοση του Γ.Π.Α.
«Τριπτόλεμος»

Το περιοδικό τυπώνεται σε ανακυκλώσιμο
και μη χλωριωμένο χαρτί, ακίνδυνο για το
περιβάλλον.

Εξώφυλλο:

Η Εύη Βουτσινά μαγειρεύει στο
«Μικρό Κυκλαδίτικο πανηγύρι» την Κυριακή
7 Οκτωβρίου 2001, στον κήπο του Γ. Π. Α.

Φωτογραφία: Ε. Τσιγκής

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΦΕΓΓΕΡΟΣ ΠΡΥΤΑΝΗΣ Γ.Π.Α.

Η περίοδος που διανύει το Δημόσιο Πανεπιστήμιο χαρακτηρίζεται ως ιδιαίτερα σημαντική και κρίσιμη διότι πρέπει να ανταποκριθεί σε δύο καίρια ζητήματα.

Το πρώτο, να καταφέρει να λειτουργήσει σε συνθήκες οικονομικής ασφυξίας χωρίς υποβάθμιση των υποδομών του και των εκπαιδευτικών του υποχρεώσεων και το δεύτερο να προσαρμοσθεί όσο το δυνατόν ομαλότερα στο νέο θεσμικό πλαίσιο, το οποίο επιφέρει ουσιαστικές τομές στη δομή και τη λειτουργία του. Ως προς το πρώτο ζήτημα, η κρατική επιχορήγηση (τακτικού προϋπολογισμού και δημοσίων επενδύσεων) αντιστοιχεί στο 45 % περίπου του ποσού της προ κρίσης εποχής. Αυτό σημαίνει ότι είναι πάρα πολύ δύσκολο για το Πανεπιστήμιο να καλύπτει τις ανελαστικές του δαπάνες και, στην περίπτωση πιθανής περαιτέρω μείωσης, να προκύψει το ενδεχόμενο της πλήρους αδυναμίας λειτουργίας του. Η υπο-χρηματοδότηση συνοδεύεται και από τον συνεχώς μειούμενο αριθμό του ανθρώπινου δυναμικού, όλων των κατηγοριών, που παρ' όλα αυτά προσπαθεί, υπερβάλλοντας εαυτό, να ανταποκριθεί στα καθήκοντά του και κυρίως προς τους εκπαιδευόμενους φοιτητές, ο αριθμός των οποίων, τον τελευταίο χρόνο αυξήθηκε υπέρμετρα. Επιπλέον, το επιστημονικό δυναμικό του Πανεπιστημίου δείχνει σταθερή προσήλωση στην έρευνα, μέσω διεκδίκησης ερευνητικών προγραμμάτων, συμβάλλοντας με αυτόν τον τρόπο σημαντικά και στην ομαλότερη λειτουργία των εργαστηρίων.

Ως προς το δεύτερο ζήτημα, ήδη το Πανεπιστήμιο λειτουργεί με τη νέα διοικητική του δομή (Σ.Ι., Πρυτανεία, Σύγκλητος), ολοκληρώθηκαν με επιτυχία οι επιταγές του σχεδίου ΑΘΗΝΑ με τη δημιουργία των δύο σχολών και την ανάδειξη των οργάνων διοίκησής τους και εφαρμόζονται τα νέα δεδομένα στις διαδικασίες για την εκλογή και εξέλιξη των μελών ΔΕΠ. Όμως, η πλήρης εφαρμογή του νέου νομοθετικού πλαισίου προϋποθέτει και άλλα σημαντικά βήματα με κυρίαρχα αυτά της σύνταξης και έγκρισης του Οργανισμού και του Εσωτερικού Κανονισμού τα οποία βρίσκονται σε εξέλιξη. Για την ολοκλήρωσή τους θα απαιτηθεί η σύμπνοια όλης της Πανεπιστημιακής κοινότητας στην οποία προσβλέπουν οι αρχές του Πανεπιστημίου για επιτυχή κατάληξη.

Παρακολούθηση μαθημάτων και χρόνος αποφοίτησης

Μία στατιστική έρευνα για το τμήμα Αγροτικής Οικονομίας και Ανάπτυξης

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΡΕΜΜΥΔΑΣ

ΜΕΛΟΣ Ε.Τ.Ε.Π.

ΣΧΟΛΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΒΙΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Η συνέπεια με την οποία αντιμετωπίζει ένας φοιτητής τις υποχρεώσεις του από τα πρώτα έτη, επηρεάζει την εξέλιξη των σπουδών του; Για να μπορέσουμε να απαντήσουμε αυτό το ερώτημα κατασκευάσαμε τον «δείκτη συνέπειας φοίτησης» ο οποίος έχει οριστεί ως εξής: Είναι μία πεντάδα η οποία περιλαμβάνει το ποσοστό μαθημάτων στα οποία εξετάστηκε επιτυχώς ένας φοιτητής στο σύνολο των αθροιστικών υποχρεώσεων του ν-στού έτους, για $v=1$ έως και 5.

Για παράδειγμα έστω ότι ο φοιτητής Χ έχει τον παρακάτω δείκτη συνέπειας:

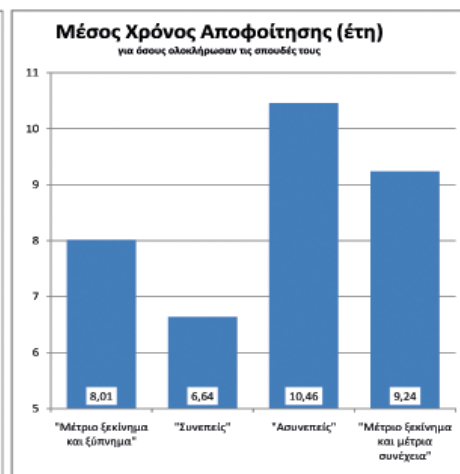
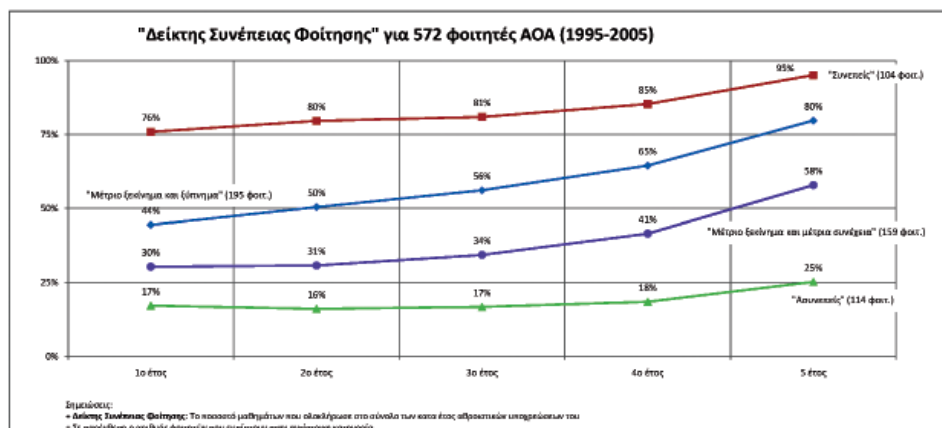
Δείκτης Συνέπειας Φοίτησης	1ο Έτος	2ο Έτος	3ο Έτος	4ο Έτος	5ο Έτος
	62%	63%	76%	87%	97%

Δηλαδή το 1ο έτος πέρασε επιτυχώς το 62% των μαθημάτων που έπρεπε να περάσει, το 2ο έτος το 63% των υποχρεώσεων του (που περιλαμβάνουν το 1ο και το 2ο έτος), το 3ο έτος το 76% (που αναφέρονται αθροιστικά στο 1ο, 2ο και 3ο έτος) και ούτω καθεξής. Ο συγκεκριμένος φοιτητής στο τέλος της ονομαστικής διάρκειας των σπουδών του έχει σχεδόν ολοκληρώσει τα μαθήματα στα οποία έπρεπε να έχει εξεταστεί επιτυχώς.

Υπολογίσαμε τον δείκτη αυτό για 572 φοιτητές του τμήματος ΑΟΑ, οι οποίοι εισήλθαν στο Τμήμα μέσω Πανελληνίων εξετάσεων ανάμεσα στα έτη 1995 έως και 2005 και που δεν είχαν διακόψει τις εγγραφές τους, για τα μαθήματα της θεωρίας. Στη συνέχεια έγινε μία ανάλυση σε ομάδες (cluster analysis, k-means, $k=4$), όπου οι πέντε μεταβλητές ομαδοποίησης ήταν τα πέντε έτη του δείκτη και έτσι οι 572 φοιτητές κατηγοριοποιήθηκαν στις ομάδες που φαίνονται στο διάγραμμα 1.

Θα ήθελα να σημειώσω ότι οι ονομασίες των ομάδων δεν συνιστούν αξιολογική κρίση. Ο κάθε φοιτητής μπορεί να έχει τους δικούς τους δικαιολογημένους λόγους για να ασχολείται περισσότερο ή λιγότερο με τις πανεπιστημιακές υποχρεώσεις του. Περίπου το 1/6 των φοιτητών κάνει «καλό ξεκίνημα» και συνεχίζει έτσι μέχρι το τέλος.

Εάν το τμήμα σε κάθε έτος έχει περίπου 60 φοιτητές, αυτό σημαίνει ότι 10 περίπου

φοιτητές ανήκουν στην κατηγορία των «Συνεπών». Η εμπειρία επιβεβαιώνει ότι αυτός είναι ο αριθμός αυτών που παρακολουθούν τακτικά και είναι μία έμμεση συσχέτιση μεταξύ παρακολούθησης και διάρκειας σπουδών, καθώς οι «Συνεπείς» ολοκληρώνουν τις σπουδές τους σχετικά γρήγορα.

Αντίθετα το 1/5 των φοιτητών περνάει λιγότερα από 2 στα 10 μαθήματα και δυστυχώς συνεχίζει έτσι μέχρι το τέλος. Ένα μεγάλο ποσοστό των «Ασυνεπών» φοιτητών δεν έχει ολοκληρώσει ακόμα τις σπουδές του ενώ όσοι τις ολοκλήρωσαν έχουν μέσο όρο ετών αποφοίτησης 10,46.

Περίπου το 1/3 των φοιτητών κάνει ένα «μέτριο ξεκίνημα και μία μέτρια συνέχεια». Οι φοιτητές αυτοί φαίνεται να βρίσκονται διαρκώς μεταξύ φθοράς και αφθαρσίας και στο τέλος των σπουδών τους χρωστάνε

περίπου τα μισά μαθήματα. Ολοκληρώνουν τις σπουδές τους στα 9,5 έτη.

Τέλος ακόμα 1/3 των φοιτητών, αν και κάνουν κάπως μέτριο ξεκίνημα, φαίνεται από το 4ο έτος και μετά να «ξιπνάνε» και να ανακάμπτουν. Ίσως να υπάρχει συσχέτιση με το γεγονός ότι από το 4ο έτος ξεκινάνε τα μαθήματα του Τμήματος και μπορεί να ενδιαφέρονται περισσότερο ή αυτά τα μαθήματα είναι πιο εύκολα. Ίσως συνειδητοποιούν ότι τελειώνει η σχολή και πρέπει πάρουν πιο σοβαρά τις σπουδές τους. Το σίγουρο είναι ότι σε αυτή την ομάδα των φοιτητών υπάρχει περιθώριο να μετακινήθει ένας αριθμός προς την ομάδα των «Συνεπών». Συμπερασματικά θα πρέπει να τονίσουμε προς τους φοιτητές μας ότι οι αποφάσεις που λαμβάνουν σχετικά με την εκπλήρωση των τρεχουσών υποχρεώσεων τους έχουν άμεσες επιπτώσεις στο μέλλον των σπουδών τους.

Η νέα ΚΑΠ και η εφαρμογή της στην Ελλάδα

Πέρασαν πάνω από τρία χρόνια από τότε που η Ευρωπαϊκή Επιτροπή άνοιξε την συζήτηση για την ΚΑΠ και ο Επίτροπος Τσιόλλος εγκαινίασε έναν δημόσιο διάλογο για το μέλλον της ΚΑΠ, τους στόχους, τις αρχές και την συμβολή της στην στρατηγική για την Ευρώπη 2020.

Όπως στο παρελθόν με τις σημαντικές μεταρρυθμίσεις του 2003 και του 2008 για τον εκσυγχρονισμό του τομέα και τον μεγαλύτερο προσανατολισμό του στην αγορά, έτσι και τώρα με την νέα στρατηγική, επισήμως τουλάχιστον, η νέα ΚΑΠ επιχειρείται να απαντήσει στις νέες οικονομικές, κοινωνικές, περιβαλλοντικές, κλιματικές και τεχνολογικές προκλήσεις σε μια προσπάθεια να συμβάλει στην αειφόρο, έξυπνη ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς. Αυτή η νέα ΚΑΠ όμως πρέπει επίσης να λάβει σοβαρά υπόψη το εύρος και την διαφορετικότητα της γεωργίας των Κ-Μ.

Μετά τις διαπραγματεύσεις, λοιπόν, μεταξύ της Επιτροπής, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την πολιτική συμφωνία για την αναθεώρηση της ΚΑΠ του Ιουνίου του 2013, υιοθετήθηκε η συμφωνία τον Δεκέμβριο στο Συμβούλιο των Υπουργών Γεωργίας για τους 4 Βασικούς Κανονισμούς της νέα ΚΑΠ καθώς και τους μεταβατικούς Κανονισμούς για το 2014. Η συμφωνία όμως δεν σημαίνει, με κανένα τρόπο, ότι η πολιτική και νομική διαδικασία για την ΚΑΠ 2014-2020 έχει ολοκληρωθεί. Υπάρχουν τεχνικές λεπτομέρειες τις οποίες η Επιτροπή επιχειρεί να διευθετήσει αλλά αυτές οι τεχνικές λεπτομέρειες δεν είναι απλά μόνο τεχνικές. Κρύβουν αναμφίβολα αντιπαραθέσεις μεταξύ Επιτροπής, Ευρωκοινοβουλίου και Συμβουλίου και εθνικών περιφερειακών διοικήσεων.

Το Τμήμα μας, υπό μια έννοια, συμμετείχε στη διαβούλευση. Τόσο με δημοσιεύσεις όσο και με τη διοργάνωση διεθνούς ημερίδας το 2010 σε συνεργασία με το Groupe de Bruges με τη συμμετοχή πολλών συναδέλφων από διάφορες χώρες αλλά και εκπροσώπου της ARC μεταδίδοντας μάλιστα με webstreaming αυτή την εκδήλωση στη διεθνή ακαδημαϊκή κοινότητα. Αλλά και το 2012 και πάλι διοργανώσαμε άλλο ένα στρογγυλό τραπέζι για την ΚΑΠ με την συμμετοχή και του κ. Χανιώτη.

Θα συνεχίσουμε να παίρνουμε τέτοιες πρωτοβουλίες επιδιώκοντας την ενεργό συμμετοχή σας σε αυτές ελπίζοντας ότι και οι αρμόδιοι φορείς δεν θα περιοριστούν μόνο στην ενημέρωσή μας αλλά θα αναζητήσουν και την ενημέρωσή τους αξιοποιώντας τις κριτικές απόψεις και προτάσεις της ερευνητικής και ακαδημαϊκής κοινότητας.

Ο καθηγητής Χαράλαμπος Κασίμης άνοιξε τη συζήτηση στο στρογγυλό τραπέζι με θέμα: «Η νέα ΚΑΠ και η εφαρμογή της στην Ελλάδα» που πραγματοποιήθηκε την Δευτέρα 3 Φεβρουαρίου του 2014 στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Μεταξύ άλλων ο κύριος Κασίμης είπε:

Σχόλια για το «πρασίνισμα» της ΚΑΠ 2015-2020

ΝΙΚΟΣ ΜΠΕΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΒΙΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Η ανακοίνωση της Επιτροπής «Η ΚΑΠ με χρονικό ορίζοντα το 2020: η αντιμετώπιση των μελλοντικών προκλήσεων όσον αφορά τη διατροφή, τους φυσικούς πόρους και το έδαφος» που παρουσιάστηκε στις 18 Νοεμβρίου 2010¹, υποστήριξε ότι η ΚΑΠ έπρεπε να μεταρρυθμιστεί για να αντιμετωπίσει καλύτερα τις «προκλήσεις» α) της επισιτιστικής ασφάλειας, της κλιματικής αλλαγής και της βιώσιμης διαχείρισης των φυσικών πόρων, β) της ανταγωνιστικότητας του αγροτικού τομέα και γ) μιας πιο δίκαιης, πιο οικολογικής, πιο αποδοτικής, πιο αποτελεσματικής και πιο κατανωτής ΚΑΠ. Για να αντιμετωπίσει τις παραπάνω «προκλήσεις» η ΚΑΠ έπρεπε να αλλιάξει σε όλους τους τομείς της. Έτσι, οι άμεσες ενισχύσεις για τους αγρότες θα έπρεπε να αντανakλούν καλύτερα την αποστολή παροχής δημόσιων αγαθών (π.χ. προστασία του περιβάλλοντος), να στηρίζουν τη γεωργία στις μειονεκτικές περιοχές, να είναι πιο δίκαιες και να δίνονται στους ενεργούς αγρότες. Για τον λόγο αυτό, η μελλοντική αναδιάρθρωση των άμεσων ενισχύσεων προέβλεπε α) στήριξη του βασικού εισοδήματος μέσω της χορήγησης μιας βασικής αποσυνδεδεμένης ενίσχυσης, β) ενίσχυση των περιβαλλοντικών επιδόσεων της μέσω μιας περιβαλλοντικής ενίσχυσης που θα συνέβαλε στο «πρασίνισμα» της ΚΑΠ γ) προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης της γεωργίας σε περιοχές που υφίστανται συγκεκριμένους φυσικούς περιορισμούς. Τέλος, η πολιτική αγροτικής ανάπτυξης θα έδινε βάρος στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και την προώθηση της καινοτομίας.

Οι προθέσεις της Επιτροπής για το περιβάλλον, όπως προέκυπταν από την ανακοίνωση του Νοεμβρίου 2010, φαίνονταν ιδιαίτερας θετικής. Μάλιστα, καθ' υπερβολήν, η «πράσινη ενίσχυση στους γεωργούς που τηρούν τις επωφελείς γεωργικές πρακτικές για το κλίμα και το περιβάλλον» θα έπρεπε να θεωρηθεί ως το «επαναστατικό» στοιχείο της μεταρρύθμισης της ΚΑΠ για το 2013-2020.

Από την 11 Οκτωβρίου 2011, ξεκινά μια

σειρά υποχωρήσεων από τους εξαγγελθέντες περιβαλλοντικούς στόχους. Η κατάθεση των συγκεκριμένων νομοθετικών προτάσεων του επιτρόπου σηματοδοτεί την πρώτη υποχώρηση, πριν καν από τη συζήτησή τους στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Στο Ευρωκοινοβούλιο, το αποτέλεσμα των 7.400 τροπολογιών που κατέθεσαν οι ευρωβουλευτές ήταν μια νέα οπισθοχώρηση.

Στις 25 Σεπτεμβρίου 2013, το Ευρωκοινοβούλιο, το Συμβούλιο των Υπουργών και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατέληξαν στην τελική συμφωνία για τη Μεταρρύθμιση της ΚΑΠ. Το περιβαλλοντικό πακέτο διατηρήθηκε, μόνο που ήταν μισοάδειο από το περιεχόμενό του. Δόθηκε, μάλιστα, η δυνατότητα στα κράτη μέλη να εκτιμήσουν ποια και πώς θα εφαρμόσουν τα μέτρα για «πρασίνισμα». Το κριτήριο επιλογής μπορούμε να το μαντέψουμε, τα λιγότερο δεσμευτικά.

Ας δούμε, σύμφωνα με τις τελικές προτάσεις (17 Δεκεμβρίου 2013)², σε τι ακριβώς συνίσταται το λεγόμενο «πρασίνισμα» της ΚΑΠ. Το 30% των άμεσων ενισχύσεων θα χορηγούνται στους γεωργούς που τηρούν τις επωφελείς γεωργικές πρακτικές για το κλίμα και το περιβάλλον.

Αυτή η διάταξη αποτελεί το ισχυρό σήμα της μεταρρύθμισης, επειδή οι άμεσες ενισχύσεις αντιπροσωπεύουν το πιο σημαντικό τμήμα του γεωργικού προϋπολογισμού. Συνεπώς, το 1/3 αυτού του ποσού θα υπόκειται στον σεβασμό των επωφελέων πρακτικών για το περιβάλλον.

Η Επιτροπή όρισε τρία κριτήρια για να

αποκτήσει ένας γεωργός τη βίζα του «πρασίνισματος».

- την ύπαρξη περιοχής οικολογικής εστίασης στη γεωργική έκταση (εκμετάλλευση;).
- τη διαφοροποίηση των καλλιεργειών, και
- τη διατήρηση των υφισταμένων χορτολιβαδικών εκτάσεων.

Στο κείμενο της τελικής συμφωνίας, τα τρία μέτρα διατηρήθηκαν. Αν όμως κάποιος αναλύσει τα μέτρα στις λεπτομέρειές τους, θα διαπιστώσει ότι έχουν ατροφήσει.

Περιοχή οικολογικής εστίασης

Αρχικά, οι εκτάσεις περιοχής οικολογικής εστίασης, για παράδειγμα φυτοφράχτες, λόγγοι, χλωασμένες λωρίδες, κ.λπ., προβλέπονταν ότι πρέπει να αποτελούν το 7% της έκτασης μιας γεωργικής εκμετάλλευσης.

Πρόκειται για ένα μέτρο πολύ σημαντικό, επειδή ενθαρρύνει τη διατήρηση και τη δημιουργία εκτάσεων, που εκπληρώνουν ουσιαστικό ρόλο στην οικολογική ρύθμιση των αγροτικών συστημάτων, φιλοξενώντας επικονιαστές και θηρευτές των επιζήμιων εντόμων. Συμβάλλει, ακόμη, στην αντιμετώπιση της επιφανειακής απορροής των νερών και της διάβρωσης των εδαφών. Με άλλα λόγια, αυτές οι εκτάσεις βιοποικιλότητας δεν είναι μόνο απαραίτητες για τη φύση και τα τοπία, αλλά συμβάλλουν στη βιωσιμότητα της αγροτικής παραγωγής και αποτελούν τη βάση της αγροοικολογίας.

Αυτό το όριο μειώθηκε στο 5%. Βεβαίως, η Επιτροπή θα κάνει μια αξιολόγηση μέσα στο

2017 για να δει αν θα πρέπει να αυξήσει το όριο στο 7%.

Το μέτρο του 5% είναι υποχρεωμένες να τηρούν εκμεταλλεύσεις πάνω από 15 εκτάρια από την 1 Ιανουαρίου 2015.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αποφασίσουν έως την 1η Αυγούστου 2014, εάν ένα ή περισσότερα από μια σειρά 10 στοιχείων του κανονισμού θα μπορούν να θεωρηθούν περιοχές οικολογικής εστίασης. Για παράδειγμα, ένας αγρότης των μεγάλων πεδιάδων δημοτικών με βάση το στοιχείο 10, «εκτάσεις με καλλιέργεια που έχει κανόντες δέσμευσης αζώτου», μπορεί να περιοριστεί σε καλλιέργεια λίγης μηδικής για να συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις του κανονισμού, να χρησιμοποιήσει χημικά λιπάσματα και φυτοφάρμακα και να λάβει την «πράσινη» ενίσχυση (χωρίς να εκπληρώνονται οι λειτουργίες μιας περιοχής οικολογικής στόχευσης).

Η διαφοροποίηση των καλλιεργειών

Το «πρασίνισμα» επιβάλλει τη διαφοροποίηση των καλλιεργειών:

- Τουλάχιστον 2 διαφορετικές καλλιέργειες για εκμεταλλεύσεις από 10 έως 30 εκτάρια. Η κύρια καλλιέργεια δεν πρέπει να καλύπτει πάνω από το 75% της αρόσιμης γης.
- Τουλάχιστον 3 διαφορετικές καλλιέργειες για πάνω από 30 εκτάρια, η κύρια καλλιέργεια δεν πρέπει να καλύπτει πάνω από το 75% της αρόσιμης γης και οι δύο κύριες καλλιέργειες δεν μπορούν να καταλαμβάνουν πάνω από το 95% της ίδιας έκτασης.

Οι εκμεταλλεύσεις μεγέθους μεταξύ 10 και 30 εκταρίων, έχουν πια υποχρέωση 2 καλλιεργειών και όχι 3 όπως προβλεπόταν αρχικά. Προφανώς, αντιλαμβανόμαστε ότι δεν πρόκειται για αμειψισπορά. Η εισαγωγή υποχρεωτικής αμειψισποράς, θα μπορούσε να μειώσει την εξάρτηση από τις εισαγωγές φυτικών πρωτεϊνών, να βελτιώσει την ποιότητα των εδαφών και να μειώσει τη χρήση χημικών λιπασμάτων, καθώς και να βελτιώσει το εμπορικό ισοζύγιο. Πρόταση για την υποχρεωτική αμειψισπορά των καλλιεργειών κατατέθηκε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αλλά δεν έγινε αποδεκτή.

Μόνιμοι βοσκότοποι

Η απαγόρευση της αναστροφής των μόνιμων βοσκοτόπων είναι γενικά θετική, (το θέμα θα σχολιαστεί στη συνέχεια του στρογγυλού τραπεζιού από άλλον σχολιαστή.)

Ένα «πρασίνισμα» που αφήνεται στη διακριτική ευχέρεια του κάθε κράτους μέλους. Απέναντι στις διαφορετικές απόψεις των κυβερνήσεων των 28 κρατών μελών, πολλή προτάσεις για τη μεταρρύθμιση της ΚΑΠ έγιναν προαιρετικές. Κάποιοι υποστήριζαν ότι πρόκειται για μια «επανεθνικοποίηση» της ΚΑΠ, για μια πολιτική α λα καρτ. Για τον Επίτροπο Γεωργίας, αυτή η ευελιξία που εκχωρήθηκε σε κάθε χώρα, δικαιολογείται από τις διαφορετικές καταστάσεις του γεωργικού τομέα των 28 κρατών μελών και δεν συνιστά ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της ΚΑΠ. Κάθε

κράτος, εντός ενός πλαισίου, θα μπορεί να προσαρμόσει το «πρασίνισμα» στα μέτρα του.

Τα μέτρα που θα αποφασιστούν στο επίπεδο των χωρών παρουσιάζονται ως ρεαλιστικές δράσεις προσαρμοσμένες στις τοπικές συνθήκες. Δεν συμβαίνει δυστυχώς αυτό. Κάτω από το κάλυμμα της επικουρικότητας, οι χώρες θα επιδοθούν σε ένα διαγκωνισμό μέτρων πολιτικής επιζημιών για το περιβάλλον και την απασχόληση. Η ΕΕ οργανώνει έτσι ένα άγριο ανταγωνισμό ανάμεσα στα ίδια του τα κράτη μέλη.

Ενώ το γεγονός ότι το 30% των άμεσων ενισχύσεων συνιστά μια νέα υποχρεωτική πράσινη ενίσχυση είναι εξαιρετικά θετικό, αντίθετα τα κριτήρια και τα όρια που επιβλήθηκαν για τα μέτρα διαφοροποίησης των καλλιεργειών, τη διατήρηση των μόνιμων βοσκοτόπων και τις περιοχές οικολογικής εστίασης μας φαίνονται πολύ χαμηλά και παρόμοια με αυτά της σημερινής πολιτικής συμμόρφωσης.

Επίσης, η πράσινη ενίσχυση θα πρέπει να εφαρμοστεί με τρόπο κατ' αποκοπήν (ίδιο ποσό στο εκτάριο για όλους τους αγρότες) και όχι με αναλογικό τρόπο προς τις ιστορικές αναφορές. Προφανώς, οι γεωπονικές πρακτικές είναι σχεδόν οι ίδιες για όλους τους δικαιούχους. Στις περισσότερες περιπτώσεις, αυτοί που παίρνουν σήμερα τις πιο σημαντικές ενισχύσεις, είναι αυτοί που παράγουν χωρίς να δίνουν ιδιαίτερο βάρος στο περιβάλλον. Διατηρώντας τις διαφορές των παλιών ενισχύσεων, θα ενισχυθούν περισσότερο από αυτούς που εκπληρώνουν τουλάχιστο τον περιβαλλοντικό στόχο.

Πιθανόν οδηγούμεθα σε μια πράσινη ενίσχυση για όλους, χωρίς να αλληλόξουν στην ουσία οι γεωργικές πρακτικές. Ενδέχεται, για παράδειγμα, ακόμη και η μονοκαλλιέργεια του καλαμποκιού να έχει το δικαίωμα της πράσινης ενίσχυσης. Οι παραγωγοί καλαμποκιού έχουν ήδη ζητήσει να θεωρηθούν ως διαφορετικές καλλιέργειες το καλαμπόκι για καρπό, για σποροπαραγωγή και το γλυκό καλαμπόκι ή ακόμη και η τεχνική του μούλτισινγκ.

Ο «δευτέρος πυλώνας» της ΚΑΠ και το περιβάλλον

Να υπενθυμίσω ότι ο «δευτέρος πυλώνας» της ΚΑΠ συγκεντρώνει τις έμμεσες ενισχύσεις και ο προϋπολογισμός του είναι πολύ μικρότερος από τον «πρώτο πυλώνα» που αντιστοιχεί στις άμεσες ενισχύσεις. Τα επιλέξιμα σχέδια - προγράμματα των ενισχυόμενων του «δευτέρου πυλώνα», συγχρηματοδοτούνται από την ΕΕ και από εθνικά ή περιφερειακά κονδύλια.

Κατά τη διάρκεια των συζητήσεων για την νέα ΚΑΠ αποφασίστηκε να αυξηθεί το ποσό των κονδυλίων του «δευτέρου πυλώνα» που προορίζονται για τις περιβαλλοντικές πρακτικές και τη βιολογική γεωργία από 25% σε 30%. Αυτή η αύξηση, μπορεί να θεωρηθεί ως στήριξη για μια πιο πράσινη ΚΑΠ.

Δεν είναι ακριβώς έτσι, γιατί τα διαθέσιμα κονδύλια θα πρέπει να καλύψουν πολύ πιο ευρείς τομείς παρέμβασης, όπως η Natura

2000, τα δάση, οι επενδύσεις και οι ζώνες με φυσικά μειονεκτήματα.

Αν και οι στόχοι για την αγροτική ανάπτυξη του «δευτέρου πυλώνα» επιτρέπουν να πραγματοποιηθούν πολύ ενδιαφέρουσες δράσεις ιδίως με τα συλλογικά προγράμματα και σχέδια, ωστόσο εκφράζονται ανησυχίες για την ερμηνεία και την εφαρμογή που θα κάνουν οι διάφορες χώρες και περιοχές. Ιδιαίτερα στο σημερινό πλαίσιο, μείωσης του προϋπολογισμού σε όλες τις χώρες της Ευρώπης και ιδιαίτερα της Ελλάδας, ο κίνδυνος σοβαρών περικοπών είναι υπαρκτός.

Να υπενθυμίσω επίσης ότι επιτρέπεται μεταφορά κονδυλίων από τον 1° στο 2° πυλώνα και το αντίστροφο. Αν συμβεί το δεύτερο, μεταφορά από το 2° στον 1°, θα είναι καταστροφικό, ενώ το αντίθετο θα επέτρεπε να επιδοτηθούν στοχευμένα μέτρα που συμβάλλουν σε μια πιο οικολογική μετάβαση της γεωργίας, μέτρα στήριξης της κτηνοτροφίας στις ζώνες με φυσικά μειονεκτήματα, τα αγροπεριβαλλοντικά μέτρα και η βιολογική γεωργία και τα πρωτότυπα συλλογικά σχέδια

Συμπερασματικές παρατηρήσεις

Η ΚΑΠ εξαγγέλθηκε ως πιο δίκαιη και πιο πράσινη. Αν και η υπόσχεση για το «πρασίνισμα» της ΚΑΠ μέσω καταβολής του 30% των άμεσων ενισχύσεων σε γεωργικές πρακτικές επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον, τηρείται, οι πολλές εξαιρέσεις και ο προαιρετικός χαρακτήρας των μέτρων εξουδετερώνουν αυτή την εξαγγελία που σηματοδοτούσε τη νέα προσπάθεια μεταρρύθμισης της ΚΑΠ.

Παραδόξως, για ορισμένες χώρες το ευρύ φάσμα των προσφερόμενων επιλογών και οι δυνατότητες συζητήσεων για τον τρόπο εφαρμογής τους σε εθνικό επίπεδο θα μπορούσαν να αποτελέσουν μια τελευταία ευκαιρία για να ενισχυθεί ο περιβαλλοντικός χαρακτήρας της ΚΑΠ και η ίδια η ΚΑΠ.

Βέβαια, ο ρόλος της ΕΕ δεν είναι να παράγει μια πολιτική επιλογών, αλλά μια πολιτική που θα προσφέρει ένα κοινό πλαίσιο κανόνων για όλα τα κράτη μέλη. Οι ευρωπαίοι πολίτες είναι απαιτητικοί απέναντι σε μια πολιτική που αντιπροσωπεύει το 40% του προϋπολογισμού της.

¹ Commission Européenne, Bruxelles, le 18.11.2010, Com(2010) 672 final, Communication de la Commission au Parlement Européen, au Conseil, au Comité Économique et Social Européen et au Comité des Régions, La PAC à l'horizon 2020: Alimentation, ressources naturelles et territoire - relever les défis de l'avenir.

² α) Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 20.12.2013, L 347/608-670, Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 περί θεσπίσεως κανόνων για άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς βάσει καθιερωμένων στήριξης στο πλαίσιο της Κοινής γεωργικής πολιτικής και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 637/2008 και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου. β) Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 20.12.2013, L 347/487-548, Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου.

Ελληνικό Αγροδιατροφικό Σύστημα και ΚΑΠ

ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΚΛΩΝΑΡΗΣ

ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΒΙΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Το Παραγωγικό μοντέλο

Για τον καθορισμό του οποιουδήποτε παραγωγικού μοντέλου, αρχικά πρέπει να απαντηθούν τέσσερα βασικά ερωτήματα: τι, πώς, πού και για ποιόν παράγω.

Τι παράγω: Σύμφωνα με την οικονομική επιστήμη στα κριτήρια του παράγω συνεκτιμώνται το συγκριτικό πλεονέκτημα, η βελτίωση του εμπορικού ισοζυγίου αγροτικών προϊόντων και η διατήρηση ή -αν είναι δυνατόν- η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Η μεταποίηση τροφίμων αποτελεί τον μεγαλύτερο κλάδο του βιομηχανικού τομέα στην Ελλάδα. Συνεισφέρει το 5% στην Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (ΑΠΑ) και 30% στην απασχόληση του βιομηχανικού κλάδου ενώ παράλληλα έχει το μικρότερο εμπορικό έλλειμμα με τάσεις συνεχούς βελτίωσης. Φαίνεται ότι ο συγκεκριμένος κλάδος θα συνεχίσει την ανοδική του πορεία καθώς υπάρχει στροφή της ζήτησης προς τα συσκευασμένα τρόφιμα. Στο Διάγραμμα 1 επιχειρείται η παρουσίαση των κυριότερων αγροτικών προϊόντων λαμβάνοντας υπόψη το εμπορικό ισοζύγιο, το ύψος παραγωγής αλλά και τη φαινόμενη κατανάλωση. Σε αυτό το Διάγραμμα διακρίνονται τρεις διαφορετικές ομάδες προϊόντων που χρήζουν μία διαφορετική αντιμετώπιση λόγω ιδιαιτερών χαρακτηριστικών. Αν υιοθετηθούν αυτές οι διαφοροποιήσεις, οι παραγωγικές και εμπορικές προτεραιότητες που προτείνεται να ακολουθηθούν ανά ομάδα προϊόντων είναι οι εξής:

✓ **A: Εισαγόμενα προϊόντα ευρείας κατανάλωσης:** α) δραστική μείωση του κόστους παραγωγής και μερική υποκατάσταση των εισαγωγών με προϊόντα που παράγονται στην Ελλάδα. β) απελευθέρωση των εκτάσεων προς όφελος καλλιέργειών με συγκριτικό πλεονέκτημα (σκληρό σιτάρι ή καλαμπόκι έναντι του μηλενοού σίτου).

✓ **B: Αναδυόμενα προϊόντα:** α) μείωση του κόστους παραγωγής για αντικατάσταση των εισαγωγών (πατάτες, τομάτες), β) καλύτερευση των συνθηκών εμπορίας (κυρίως για φρούτα και λαχανικά), γ) Δημιουργία προστιθέμενης αξίας κυρίως μέσω της μεταποίησης και συσκευασίας, όπου είναι δυνατόν με στόχο τις εξαγωγές (αχλάδια, μήλα).

✓ **Γ: Εξαγωγικές μηχανές:** α) επιθετική προώθηση των εξαγωγών σε αγορές στόχους (ελαιόλαδο βαμβάκι, ροδάκινα), β) δράσεις που θα ενισχύσουν περαιτέρω την παρουσία τους στις αγορές (π.χ. ΠΟΠ προϊόντων αλιείας, φρούτα), γ) εξάλειψη εισαγωγών κυρίως φρούτων εκτός εποχής (πορτοκάλια).

Πώς παράγω: Στροφή προς προϊόντα που είναι ανταγωνιστικά τόσο στην εσωτερική αγορά όσο και στις αντίστοιχες συμβατικές του εξωτερικού. Με άλλα λόγια παράγω ποιοτικά προϊόντα χαμηλού κόστους ακολουθώντας τα βιομηχανικά πρότυπα (HACCP και ISO). Όσον αφορά τις εξειδικευμένες αγορές θα πρέπει τα προϊόντα να αναδεικνύουν επιπλέον την

περιβαλλοντική ευθύνη κατά τη διαδικασία παραγωγής αλλά και να κατέχουν ένα ανάλογο σημαντικό πλεονέκτημα έναντι των ανταγωνιστικών προϊόντων. Το διαρθρωτικό πρόβλημα της μικρής και μεσαίας οικογενειακού τύπου αγροτικής εκμετάλλευσης που συμπίεζεται από την αυξανόμενη κυριαρχία των πολυεθνικών επιχειρήσεων οι οποίες ασκούν ασφυκτικές μονοπωλιακές ή ολιγοπωλιακές πιέσεις έχει ως αποτέλεσμα το υψηλό κόστος παραγωγής. Σύμφωνα με πρόσφατα δεδομένα της ΕΛ. ΣΤΑΤ. αλλά και της Eurostat, το κόστος παραγωγής στην Ελλάδα είναι ένα από τα υψηλότερα μεταξύ των χωρών της Ε.Ε. Ένας τρόπος μείωσης του κόστους παραγωγής είναι η εφαρμογή καινοτόμων πρακτικών όχι μόνο κατά την παραγωγική διαδικασία και τη μορφή οργάνωσης και διοίκησης μιας επιχείρησης τροφίμων. Η καινοτομία αποτελεί σημαντικό εργαλείο ανάπτυξης και συγκριτικό πλεονέκτημα. Αν και η κρατική χρηματοδότηση για έρευνα και ανάπτυξη στην Ελλάδα είναι σχεδόν ανύπαρκτη, οι Έλληνες ερευνητές έχουν να αναδείξουν ένα αξιόλογο έργο σε αυτή την κατεύθυνση. Σε αυτό που υστερούμε είναι στη μεταφορά της καινοτομίας από το εργαστήριο στο χωράφι ή τον στάβλο.

Δεν φτάνει όμως η παραγωγή καλής ποιότητας προϊόντων σε ανταγωνιστική τιμή. Είναι επίσης σημαντικός και ο τρόπος που τα εμπορεύομαι. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί για την Ελλάδα το ελαιόλαδο. Σε ένα σύνολο 15 χωρών εισαγωγέων ελαιολάδου το 2010, το σχετικό μερίδιο της Ελλάδος είναι μόλις 8% όταν της Ιταλίας και Ισπανίας είναι 92% (Διάγραμμα 2). Η Ελλάδα αν και είναι η τρίτη ελαιοπαραγωγός χώρα εξάγει το 60% της παραγόμενης ποσότητας ελαιολάδου χύμα στην Ιταλία χάνοντας υπεραξία περίπου 1€ το κιλό το οποίο και εκμεταλλεύεται η Ιταλία που το πουλάει συσκευασμένο.

Για ποιόν παράγω: Κατά κύριο λόγο παράγω για τους Έλληνες αλλά και δευτερευόντως για τους Ευρωπαίους καταναλωτές που ανησυχούν για την ασφάλεια των τροφίμων και δεν εμπιστεύονται τα ελληνικά προϊόντα. Σύμφωνα με την έρευνα του Ευροβαρόμετρου σχετικά με την ασφάλεια των τροφίμων, κατάλοιπα φυτοφαρμάκων σε φρούτα, λαχανικά και τα δημητριακά καθώς και παρουσία αντιβιοτικών και ορμονών στο κρέας είναι τα θέματα που προκαλούν την μεγαλύτερη ανησυχία σε ολόκληρη την ΕΕ. Οι ερωτηθέντες στην Ελλάδα (91%) την Κύπρο (90%) και τη Λιθουανία (88%) δηλώνουν ιδιαίτερα υψηλά επίπεδα ανησυχίας, ενώ τα επίπεδα ανησυχίας παρουσιάζονται χαμηλότερα στο Ηνωμένο Βασίλειο και την Ολλανδία (και οι δύο με ποσοστό 53%). Ένα άλλο σημαντικό εύρημα της ίδιας έρευνας αποτελεί το γεγονός ότι ένα πολύ μεγάλο μέρος των Ελλήνων καταναλωτών δεν εμπιστεύονται τους συμμετέχοντες στην αγρο-διατροφική αλυσίδα και ειδικότερα τους

Το αγροδιατροφικό σύστημα αποτελεί ένα πολύπλοκο σύμπλεγμα σχέσεων μεταξύ τροφίμων, καλλιτεχνικών τεχνικών, οικονομίας, υγείας, κοινωνικής ανάπτυξης, διαχείρισης περιβάλλοντος και ενδυνάμωσης των τοπικών κοινωνιών. Βασική προϋπόθεση του αγροδιατροφικού συστήματος αποτελεί η ύπαρξη ενός μοντέλου παραγωγής, μεταποίησης, διανομής και εμπορίας προϊόντων και υπηρεσιών που κατά βάση ικανοποιούν τις ανάγκες των καταναλωτών. Η Ε.Ε. στο πλαίσιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ), προσπαθεί να εξασφαλίσει για τους Ευρωπαίους καταναλωτές -και όχι μόνο- την παραγωγή ασφαλών τροφίμων σε λογικές τιμές, μέσα από την εφαρμογή μίας σειράς μέτρων τόσο κατά την παραγωγική διαδικασία όσο και κατά την μεταποίηση και διακίνηση των τροφίμων. Μετά από διαπραγματεύσεις που διήρκεσαν περισσότερο από δύο έτη, στις 26 Ιουνίου του 2013 μεταξύ των τριών ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων (Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, Ευρωπαϊκή Επιτροπή) επιτεύχθηκε σχέδιο πολιτικής συμφωνίας όσον αφορά τη μεταρρύθμιση της ΚΑΠ για την περίοδο 2014-2020.

Όσον αφορά την Ελλάδα, όλο και πιο συχνά διατυπώνεται από τα πλέον επίσημα χείλη, για παράδειγμα, εκπροσώπων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) η ανάγκη για αλληλαγία του παραγωγικού μοντέλου. Κατά τον υπουργό Α. Τσαυτάρη, «... το έδαφος, το κλίμα οι ποιότητα των νερών της θάλασσας συνηγορούν στη στροφή του παραγωγικού συστήματος από μία γεωργία ποσότητας και αμφίβολου ποιότητας, σε μία γεωργία ποιότητας με παραγωγή ανταγωνιστικών προϊόντων στις αγορές του εξωτερικού». Αν αυτός είναι ο στρατηγικός στόχος για την Ελληνική πρωτογενή παραγωγή, δύο ερωτήματα χρήζουν απάντησης: α) Ποιο θα είναι αυτό το παραγωγικό μοντέλο που θα υποστηρίξει Ελληνικό το αγροδιατροφικό σύστημα; και β) Πώς η ΚΑΠ μπορεί να υποστηρίξει το συγκεκριμένο παραγωγικό σύστημα;

λιανοπωλητές (94%), τους μεταποιητές (82%) και εμπιστεύονται λιγότερο τους παραγωγούς (73%).

Πού παράγω: Πάλι η έρευνα του Ευροβαρόμετρου μας δίνει μία απάντηση στο πού είναι προτιμότερο να παράγουμε. Το 89% των Ευρωπαίων καταναλωτών τάσσονται υπέρ των τοπικών αγορών και των προϊόντων που παράγονται σε ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές (65%). Τα αντίστοιχα ποσοστά για τους Έλληνες καταναλωτές ανέρχονται στο 95% και 89% αντίστοιχα. Οι καταναλωτές εμπιστεύονται προϊόντα που παράγονται κοντά στον τόπο διαμονής τους και στις ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές. Συνεπώς οι διαγραφόμενες τάσεις αν ληφθούν υπ' όψη αυτά τα δεδομένα των καταναλωτικών προτιμήσεων θα πρέπει να ενθαρρύνουν: στις πεδινές περιοχές προϊόντα ευρείας κατανάλωσης με χαμηλό κόστος τόσο για την εσωτερική όσο και την εξωτερική αγορά (σιτάρι, καλαμπόκι, βαμβάκι, ρύζι), στις ορεινές και νησιωτικές περιοχές, τοπικά προϊόντα υψηλής ποιότητας (βιολογικά, ΠΟΠ, ΠΓΕ) προσαρμοσμένα στις τοπικές αγορές και τον τουρισμό (αιγοπρόβιο κρέας, τυρί, ζωοτροφές, φρούτα, αλιευτικά προϊόντα). και, τέλος, στις περιφερειακές περιοχές φρέσκα ποιοτικά προϊόντα (γάλα, λαχανικά) με έμφαση στις τοπικές αγορές αλλά και τις αγορές του εξωτερικού.

Συμβολή της ΚΑΠ στο παραγωγικό μοντέλο.

Μετά από τρεις δεκαετίες Κοινής Αγροτικής Πολιτικής στην Ελλάδα, το πέρασμα «από τον χωρικό στον αγρότη» φαίνεται να έχει ολοκληρωθεί μέσα από μία διαδικασία συνεχούς προσαρμογής όπου τα αποτελέσματα της είναι μάλλον αντιφατικά. Από την μία μεριά οι κοινωνικές επιδοτήσεις έδωσαν πολύτιμη ανάσα στην ελληνική ύπαιθρο κλείνοντας την εισοδηματική ψαλίδα ανάμεσα στα αγροτικά και τα αστικά νοικοκυριά στηρίζοντας την αγροτική απασχόληση και την κοινωνική συνοχή στις αγροτικές περιοχές. Παράλληλα, διαιώνισαν τις εγγενείς αδυναμίες του γεωργικού τομέα, χαλάρωσαν τις αντιστάσεις του κοινού και της πολιτείας για προστασία του καταναλωτή και του περιβάλλοντος ενώ μια ορισμένη μερίδα των αγροτών ιδιαίτερα στις ευνοημένες περιοχές των επιδοτούμενων προϊόντων δεν απέφυγε την εμπλοκή της σε κυκλώματα διαφθοράς και κατασπατάλησης του δημόσιου χρήματος (Δ. Μπουρδάρas). Αναμφισβήτητο η μεταρρύθμιση της ΚΑΠ το 2003 μετρίασε τις στρεβλώσεις που η ίδια είχε επιφέρει στην Ευρωπαϊκή και Παγκόσμια γεωργία με κυριότερο θύμα τους αγρότες των αναπτυσσόμενων χωρών. Η ΚΑΠ μετά το 2003 περισσότερο παρά ποτέ είναι προσαρμοσμένη προς την αγορά δίνοντας το μήνυμα για την επόμενη

φάση: «από τον αγρότη στον αγρο-επιχειρηματία»

Μέχρι το τέλος του Ιουλίου η ηγεσία του ΥΠΑΑΤ θα πρέπει να κοινοποιήσει στην ΕΕ με ποιόν τρόπο θα κατανείμει τις άμεσες ενισχύσεις. Αυτό σημαίνει ότι πιθανότατα μέσα στους επόμενους μήνες θα πρέπει να αποφασιστεί το σχέδιο περιφερειοποίησης που θα εφαρμόσθει έχοντας ως κριτήριο να αμβλύνει τον κίνδυνο της άμεσης και ραγδαίας μεταβολής της αξίας των δικαιωμάτων σε σχέση μ' αυτά που δικαιολογεί μέχρι σήμερα το λεγόμενο «ιστορικό μοντέλο». Σημειώνεται ότι η περιφερειοποίηση συμπαρασέρνει, πέραν της βασικής και την «πράσινη ενίσχυση», αφορά δηλαδή ουσιαστικά περίπου το 75% έως 80% του συνόλου των άμεσων ενισχύσεων. Κάτω από αυτές τις συνθήκες είναι σαφές ότι το σχέδιο περιφερειοποίησης δεν θα είναι πια σε θέση να χαρακτηρίσει το νέο παραγωγικό μοντέλο. Αντίθετα, σημαντικό ρόλο στην διαμόρφωση του παραγωγικού μοντέλου θα έχουν οι ενισχύσεις του Β' πυλώνα (Αγροτική Ανάπτυξη) και ένα μικρό μέρος του Α' Πυλώνα (άμεσες ενισχύσεις). Όσον αφορά τις δεύτερες εννοείται το τμήμα των συνδεδεμένων ενισχύσεων όπως και οι ενισχύσεις που αφορούν περιοχές με φυσικά μειονεκτήματα. Συνεπώς στα μέτρα της νέας ΚΑΠ που πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα ώστε να εξυπηρετήσουν το παραγωγικό και εντέλει το αγροδιατροφικό μας σύστημα θα πρέπει να εμπεριέχονται στόχοι, όπως:

- η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής γεωργίας μέσω της εφαρμογής καινοτομίας και αύξησης της προστιθέμενης αξίας των αγροτικών προϊόντων.
- η ανάπτυξη επαγγελματικών δυνατοτήτων με έμφαση την επιχειρηματικότητα. και
- η αύξηση της διεξοδικότητας και παρουσία των ελληνικών προϊόντων στις αγορές του εξωτερικού.

Τέτοια μέτρα είναι:

- ✓ Συνδεδεμένη ενίσχυση για την παραγωγή προϊόντων ευρείας κατανάλωσης ελθιμηματικών στην εσωτερική αγορά (σιτηρά και πρωτεϊνούχες καλλιέργειες για παραγωγή ζωοτροφών, πρόβιο γάλα για παραγωγή φέτας).
- ✓ Συνδεδεμένη ενίσχυση για την καλλιέργεια ζαχαροτεύτων προς ενίσχυση της μεταποιητικής βιομηχανίας και της παραγωγής ρυζιού γιατί αποτελεί εξαγωγίμο προϊόν και έχει αρκετούς περιορισμούς στο πού θα παραχθεί.
- ✓ Περαιτέρω ενίσχυση κτηνοτρόφων στις ορεινές και νησιωτικές περιοχές, κατόχων ειδικών δικαιωμάτων με υψηλό κόστος παραγωγής.
- ✓ Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας με εισαγωγή

καινοτομίας ως κριτήριο επιλογής και για τους νέους αγρότες. Με σκοπό την αύξηση της παραγωγικότητας και δημιουργία προστιθέμενης αξίας.

✓ Ιδιαίτερη έμφαση στην δημιουργία βραχέων αλυσίδων εφοδιασμού (Short supply chains) και ομάδων παραγωγών με έμφαση στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας των ποιοτικών και πιστοποιημένων προϊόντων και τη δημιουργία μικρών τοπικών δικτύων πωλήσεων και εφοδιασμού αγροτικών προϊόντων.

✓ Ζωτικής σημασίας για τη νησιωτική Ελλάδα αποτελεί η περαιτέρω ενδυνάμωση του τομέα Αλιείας και Ιχθυοκαλλιέργειας με έμφαση στην μεταποίηση και δημιουργία ΠΟΠ προϊόντων. Σήμερα στον κατάλογο προϊόντων ΠΟΠ υπάρχει μόνο το αυγοτάραχο. Είναι εφικτό να ενταχθούν και άλλα προϊόντα αλιείας όπως η σαρδέλλα Καλλιθónης, το Συριακό γαριδάκι και το γαριδάκι Θερμαϊκού ή ο τόνος Αθωνήσιου.

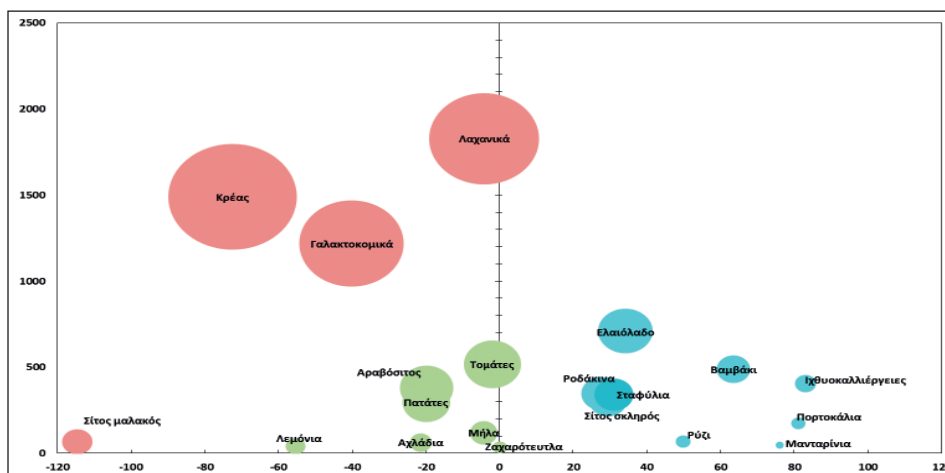
✓ Ενίσχυση των δράσεων που αφορούν στην διασύνδεση ποιοτικών αγροτικών προϊόντων με τη γαστρονομία και τον τουρισμό. Ο τουρισμός αποτελεί το πλέον εκτεταμένο έναντι των ανταγωνιστικών προϊόντων

✓ Ζωτικής σημασίας για την ορθή λειτουργία του αγρο-διατροφικού συστήματος είναι οι Συμβουλευτικές υπηρεσίες. (Καν 1305/2013 άρθρο 15).

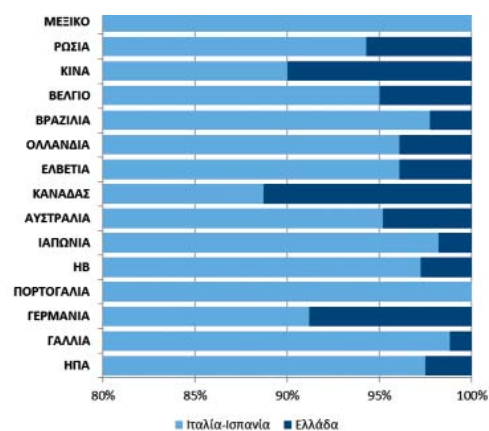
* Θα πρέπει να υπάρξει μία διεπιστημονική υποστήριξη των Συμβούλων (ιδιωτών, Αναπτυξιακών Εταιρειών) από Πανεπιστημιακά Ιδρύματα και Ερευνητικά κέντρα. Επίσης πρέπει να επιδιωχθεί σύνδεση του ΥΠΑΑΤ με μονάδες διάχυσης της καινοτομίας και Διαμεσοαθλητικές Καινοτομίας (ΜΟΚΕ Ελληνικών πανεπιστημίων, ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ).

* Διαμόρφωση επιθετικής εξαγωγικής πολιτικής του Ελληνικού Οργανισμού Εξωτερικού Εμπορίου (ΟΠΕ) όσον αφορά την προώθηση των εξαγωγών αγροτικών προϊόντων και τροφίμων. Βασικό του μέλημα θα είναι να εξασφαλίσει πρόσβαση στις σημαντικές εξαγωγικές αγορές για ανταγωνιστικά ελληνικά προϊόντα και τους παραγωγούς τους, αναπτύσσοντας δίκτυα χονδρικής και λιανικής διανομής, συντονίζοντας καμπάνιες μάρκετινγκ και ιδρύοντας σε σημεία αυξημένης ζήτησης έναν περιορισμένο αριθμό καταστημάτων λιανικής πώλησης που θα διαθέτουν αποκλειστικά ελληνικά προϊόντα.

* Εν κατακλείδι, οι βαθμοί ελευθερίας οι οποίοι παρέχονται για πρώτη φορά μέσα από τη νέα ΚΑΠ πρέπει να αξιοποιηθούν στο έπακρο για την διαμόρφωση ενός αγροδιατροφικού συστήματος πολύ πιο εξωστρεφούς, με έμφαση στην ποιότητα και όχι στην ποσότητα του παραγόμενου προϊόντος ώστε, στο απώτερο μέλλον, να μην έχει ανάγκη τις Κοινοτικές ενισχύσεις. Όπερ έδει δείξει.

Διάγραμμα 1: Ομαδοποίηση των κυριότερων αγροτικών προϊόντων

Διάγραμμα 2: Μερίδιο αγοράς Ελληνικού Εξαγωγικού σε 15 χώρες

ΙΔΡΥΣΗ ΔΥΟ ΣΧΟΛΩΝ ΣΤΟ Γ.Π.Α.

Η δημιουργία Σχολών στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών αποτελεί μια μεγάλη τομή στη δομή και εξέλιξη του Ιδρύματος. Οι δύο Σχολές, που ιδρύθηκαν με το Προεδρικό Διάταγμα 80/28.05.2013, σύμφωνα με το νόμο 4009/2011, αποτελούν τις βασικές διοικητικές και ακαδημαϊκές μονάδες του, ενώ καθεμία καλύπτει μια ενότητα συγγενών επιστημονικών κλάδων, εξασφαλίζει τη διεπιστημονική προσέγγιση, τη μεταξύ τους επικοινωνία και τον αναγκαίο για τη διδασκαλία και την έρευνα συντονισμό τους.

Τα όργανα διοίκησης της κάθε Σχολής είναι ο κοσμήτορας, η κοσμητεία και η γενική συνέλευση. Στα κείμενα που ακολουθούν, οι κοσμήτορες των δύο Σχολών, ο καθηγητής Γεώργιος Σκαράκης και ο καθηγητής Σπύρος Κίντζιος, παρουσιάζουν και αναλύουν τη δομή και λειτουργία των νεοσύστατων σχολών, τη φυσιογνωμία και τα προγράμματα σπουδών, τα σχέδια και τις προοπτικές τους.

Η Σχολή Αγροτικής Παραγωγής, Υποδομών και Περιβάλλοντος

Ίδρυση, παρόν και προοπτικές

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΚΑΡΑΚΗΣ

ΚΟΣΜΗΤΟΡΑΣ ΣΧΟΛΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Κάθε αναδρομή στην τεράστια, περίπου εκατονταετή, προσφορά του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών στην ακαδημαϊκή, κοινωνική, οικονομική και πολιτισμική ζωή της πατρίδας μας, γεμίζει με υπερηφάνεια όλους εμάς που έχουμε την εξαιρετική τύχη και τιμή να το υπηρετούμε. Πολλά σχετικά κείμενα κατά καιρούς έχουν ξεδιπλώσει με εναργή τρόπο αυτήν την προσφορά στα διάφορα στάδια λειτουργίας του ΓΠΑ, με τελευταίο το πόνημα του Ομότιμου Καθηγητή Αλέκου Πουλοβασίλη «Η ΑΓΣΑ στα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια» που, επιτρέψτε μου μια προσωπική άποψη, θεωρώ ότι θα αποτελούσε άριστο οδηγό για την εισαγωγή κάποιου νέου στην ιστορία του Ιδρύματος μας. Δεν ανήκω στους ιστοριοδίηκτους, πιστεύω όμως απόλυτα ότι το παρελθόν του Πανεπιστημίου μας δεν μπορεί παρά να αποτελέσει παρακαταθήκη για τη μελλοντική του εξέλιξη.

Σε συνέχεια πολλών αλλαγών και μετασχηματισμών στη μακρόχρονη πορεία του, ως αποτέλεσμα σχετικών αποφάσεων της Πολιτείας, το οργανωτικό τοπίο του ΓΠΑ άλλαξε δραστικά τη χρονιά που μας πέρασε με την, για πρώτη φορά, ένταξη των Τμημάτων του σε δύο Σχολές: τη Σχολή Αγροτικής Παραγωγής Υποδομών και Περιβάλλοντος και τη Σχολή Τροφίμων, Βιοτεχνολογίας και Ανάπτυξης. Θέλω να πιστεύω ότι η οργάνωση αυτή δεν αντανakλά μόνο μια προσπάθεια δημιουργίας μιας ενδεχόμενα αποτελεσματικότερης διοικητικής δομής, αλλά και την πρόθεση ενδυνάμωσης της δυνατότητας συνεργειών με άμεσο στόχο τη διαμόρφωση προγραμμάτων σπουδών και την ανάπτυξη ερευνητικών δραστηριοτήτων που θα ανταποκρίνονται με επιτυχία στις σύγχρονες απαιτήσεις για βιώσιμη ανάπτυξη της χώρας μας στον πρωτογενή, δευτερογενή και τριτογενή τομέα.

Η Σχολή Αγροτικής Παραγωγής Υποδομών και Περιβάλλοντος αποτελείται από το Τμήμα Επιστήμης Φυτικής Παραγωγής, το Τμήμα Επιστήμης Ζωικής Παραγωγής και Υδατοκαλλιεργειών, και το Τμήμα Αξιοποίησης Φυσικών Πόρων και Γεωργικής Μηχανικής.

Ο ταυτότητα μιας Σχολής τεκμαίρεται από το όραμα, τους στόχους και τη στρατηγική που σχεδιάζει και υλοποιεί για την επίτευξη της αποστολής της. Όραμα της Σχολής Αγροτικής Παραγωγής Υποδομών και Περιβάλλοντος είναι να καταστεί πρωτοπόρος διεθνώς στα επιστημονικά πεδία που περιλαμβάνει, στοχεύοντας στην αναβάθμιση της ποιότητας της ζωής διαμέσου της γεωπονικής μόρφωσης που προκύπτει από την έρευνα, την εκπαίδευση και τη μεταφορά της τεχνογνωσίας στην καθημερινή πρακτική

της αγροτικής παραγωγής. Ταυτόχρονα, η ιδιαίτερη έμφαση που δίδεται στην άρρηκτα συνδεδεμένη περιβαλλοντική διάσταση των μεθόδων παραγωγής, αποτελεί εχέγγυο για την επιθυμητή αειφορική ανάπτυξη.

Η επίτευξη των παραπάνω θα βασισθεί στην αριστεία και καινοτομικότητα των εκπαιδευτικών μας προγραμμάτων και της έρευνας, καθώς και στη βελτιστοποίηση των μεθόδων επικοινωνίας των αποτελεσμάτων της έρευνας στον τελικό χρήστη. Αυτά με τη σειρά τους προσπαθούν διεπιστημονική προσέγγιση, απρόσκοπτη πρόσβαση στα προγράμματά μας, αμοιβαία εμπιστοσύνη με τους συνεργάτες μας εντός και εκτός του Πανεπιστημίου, εξωστρέφεια με συνεχή θετική παρουσία σε περιφερειακό, εθνικό και διεθνές επίπεδο και φυσικά, επιτυχία των φοιτητών, του προσωπικού και των συνεργατών μας. Με λίγα λόγια, αυτό που στοχεύουμε είναι φοιτητές προετοιμασμένοι να κάνουν τη διαφορά, στοχευμένη έρευνα που να οδηγεί σε αειφορική λύση προβλημάτων και ενεργό συμμετοχή σε πολυαπλήρες δράσεις για τη βελτίωση της ζωής και της οικονομικής κατάστασης των πολιτών.

Μια εξαιρετική διάκριση στα επιστημονικά πεδία της Σχολής, θα απαιτήσει την ενθάρρυνση όλων των μελών ΔΕΠ, του προσωπικού και των φοιτητών μας για την ανάληψη πρωτοβουλιών και την ενεργό συνεισφορά τους στο ΓΠΑ, στη χώρα και διεθνώς. Απόλυτα αναγκαία είναι επίσης η προαγωγή της κατανόησης και εκτίμησης της αριστείας και των ωφελειών της στη διδασκαλία, την έρευνα και τη μεταφορά τεχνογνωσίας, ενώ η επέκταση-ενδυνάμωση της συμμετοχής της Σχολής σε διεπιστημονική, μεγάλης κλίμακας έρευνα, θα της επιτρέψει την στόχευση επίλυσης προβλημάτων αιχμής στη χώρα μας και σε διεθνές επίπεδο. Η επιτάχυνση του χρόνου που απαιτείται να φθάσουν τα ερευνητικά ευρήματα και οι καινοτομίες στην πράξη, θα αναβαθμίσει τη δυνατότητα της Σχολής για έγκαιρη αντιμετώπιση επειγόντων ή/και αναδυομένων προβλημάτων.

Τέλος, η επένδυση στη δόμηση ικανοτήτων πρόβλεψης κρίσιμων μελλοντικών προκλήσεων στον αγροτικό τομέα, θα δώσει τη δυνατότητα προληπτικών και επομένων αποτελεσματικότερων δράσεων.

Σε μια εποχή όπου αυξάνεται ο ανταγωνισμός σε όλα τα επίπεδα, η προετοιμασία των φοιτητών μας για πλήρη επαγγελματική επάρκεια στις επιστήμες της αγροτικής παραγωγής, των υποδομών και του περιβάλλοντος απαιτεί υποδειγματική διδασκαλία, αποτελεσματική συμβουλευτική, απόκτηση πρακτικών εμπειριών και ενδυνάμωση της δικτύωσης και συνεργασίας τους με δημόσιους και ιδιωτικούς οργανισμούς καθώς και με τους απόφοιτους, επαγγελματίες πλέον, του ΓΠΑ. Η βασική πρωτοβουλία πρέπει να αποτελέσει η προσπάθεια βελτίωσης του ακαδημαϊκού προφίλ της Σχολής με την προσέλευση φοιτητών υψηλότερου μαθησιακού επιπέδου που θα αποφοιτούν σε συντομότερο χρονικό διάστημα. Παράλληλα, θα πρέπει να καταβληθεί προσπάθεια για αύξηση του αριθμού των μεταπτυχιακών φοιτητών, διεύρυνση των γνωστικών τομέων προέλευσής τους και αναβάθμιση της προετοιμασίας τους. Εκ των οποίων ουκ άνευ επίσης, θεωρείται η ίδρυση και λειτουργία διεθνών μεταπτυχιακών προγραμμάτων στα οποία θα μπορούν να συμμετάσχουν, ανάλογα με τις δυνατότητές τους, και οι απόφοιτοι μας.

Η στοχευμένη στις σημαντικότερες κοινωνικές και επιστημονικές προκλήσεις έρευνα, θα απαιτήσει σύντονες πρωτοβουλίες για την ανάπτυξη της κοινότητας παραγωγής καινοτομίας από όλα τα μέλη της επιστημονικής κοινότητας, συμπεριλαμβανομένων και των φοιτητών μας. Είναι επίσης κρίσιμη η εξασφάλιση χρηματοδότησης για όσο το δυνατόν περισσότερες μεταπτυχιακές μελέτες και για τη δημιουργία κεντρικών εργαστηριακών εγκαταστάσεων με άριστα εκπαιδευμένο προσωπικό. Η Σχολή θα πρέπει να παράσχει την πληρέστερη δυνατή διοικητική υποστήριξη στα μέλη ΔΕΠ για την αποτελεσματική και επιτυχή αναζήτηση εξωτερικής χρηματοδότησης από δημόσιες, ιδρυματικές και ιδιωτικές πηγές.

Το όραμα, η στόχευση-αποστολή και η στρατηγική των τριών Τμημάτων της Σχολής εναρμονίζονται σε όλα όσα αναφέρθηκαν παραπάνω.

Το Τμήμα Επιστήμης Φυτικής Παραγωγής με τη σημερινή του μορφή αποτελείται από τέσσερις Τομείς και δεκαέξι Εργαστήρια: Εργαστήριο Αμπελολογίας, Δενδροκομίας, Ανθοκομίας & Αρχιτεκτονικής Τοπίου, Κηπευτικών Καλλιέργειών Γεωργίας, Βελτίωσης Φυτών & Γεωργικού Πειραματισμού, Γεωργικής Ζωολογίας και Εντομολογίας, Μελισσοκομίας και Σηροτροφίας, Γεωργικής Φαρμακολογίας, Οικολογίας, Φυτοπαθολογίας, Φυσιολογίας & Μορφολογίας Φυτών, Ηλεκτρονικής Μικρο-

σκοπίας, Γενικής & Γεωργικής Μικροβιολογίας, Συστηματικής Βοτανικής, Γενικής & Γεωργικής Μετεωρολογίας με τα πέντε τελευταία να μην έχουν ακόμα ενταχθεί σε Τομέα, ζήτημα που ελπίζεται ότι θα διευθετηθεί σύντομα. Το Τμήμα έχει μακρά παράδοση στη δημιουργία και διάχυση επιστημονικών πληροφοριών που απαιτούνται από τον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα ώστε να λαμβάνονται ορθές αποφάσεις για αγροτικά και περιβαλλοντικά θέματα. Στόχος του είναι η ενδυνάμωση της παροχής άρτιας επιστημονικής γνώσης, σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο, για τη βελτίωση της φυτικής παραγωγής και τη συνεχή δημιουργία νέας γνώσης που θα έχει ως αποτέλεσμα την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της ελληνικής υπαίθρου. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στην άμεση ενσωμάτωση των εκάστοτε νέων επιστημονικών γνώσεων και τεχνολογιών αιχμής στο εκπαιδευτικό και ερευνητικό του έργο.

Το Τμήμα Επιστήμης Ζωικής Παραγωγής και Υδατοκαλλιέργειών αποτελείται από τέσσερα Εργαστήρια: Ανατομίας & Φυσιολογίας Αγροτικών Ζώων, Φυσιολογίας Θρέψης & Διατροφής, Εφαρμοσμένης Υδροβιολογίας, Γενικής και Ειδικής Ζωοτεχνίας. Το Τμήμα έχει ως στόχο την εκπαίδευση επιστημόνων ικανών να εφαρμόζουν τις αρχές της βιολογίας και της οικονομίας στην εκτροφή παραγωγικών ζώων και υδρόβιων οργανισμών, με σκοπό την παραγωγή ποιοτικών τροφίμων για τον άνθρωπο. Ειδικότερα, σκοπεύει να αποτελέσει βασικό μοχλό ανάπτυξης της ζωικής παραγωγής και γενικότερα του αγροτοβιοδιατροφικού τομέα στην Ελλάδα. Με δεδομένη τη σημασία που έχουν για την Ελληνική οικονομία τα μικρά μηρυκαστικά και οι υδατοκαλλιέργειες, το Τμήμα θα εξαντλήσει τις δυνατότητες δημιουργίας διατμηματικών κέντρων αριστείας (centers of excellence) στις δύο παραπάνω επιστημονικές ενότητες. Υπάρχει έντονη βούληση επίσης για τη δημιουργία μεταπτυχιακών προγραμμάτων στην Αγγλική, όπως επίσης και διεθνών μεταπτυχιακών προγραμμάτων σε συνεργασία με πανεπιστήμια της αλλοδαπής.

Το Τμήμα Αξιοποίησης Φυσικών Πόρων και Γεωργικής Μηχανικής απαρτίζεται από τρεις τομείς και έξι Εργαστήρια: Γεωργικών Κατασκευών, Γεωργικής Μηχανολογίας, Γεωργικής Υδραυλικής, Εδαφολογίας & Γεωργικής Χημείας, Ανωτέρων Μαθηματικών & Θερμικής Μηχανικής. Στόχος του Τμήματος είναι η ολοκληρωμένη εκπαίδευση και κατάρτιση επιστημόνων καθώς και η προώθηση της έρευνας στα αντικείμενα που σχετίζονται με την ορθολογική διαχείριση και προστασία των φυσικών πόρων και του περιβάλλοντος γενικότερα καθώς και την ανάπτυξη της έρευνας και τεχνολογίας στους τομείς της Γεωργικής μηχανικής και των Εγγείων Βελτιώσεων. Προς επίτευξη του στό-

χου, το Τμήμα θεωρεί ιδιαίτερα απαραίτητη την υποδομή των γεωπονικών επιστημών διότι παρέχει συγκριτικά πλεονεκτήματα στους αποφοίτους του σε σχέση με άλλους επιστήμονες που δραστηριοποιούνται στους τομείς των υποδομών της υπαίθρου. Το Τμήμα επίσης κρίνει ότι, προκειμένου να συμβάλει στην επίλυση των προβλημάτων που σχετίζονται με τα αντικείμενα τα οποία θεραπεύει, θα πρέπει να συνδεθεί ολοκληρωμένα με τη σύγχρονη γεωργική πράξη. Τέλος, η συνεργασία με πανεπιστήμια τόσο του εσωτερικού όσο και του εξωτερικού θεωρείται απαραίτητη για τη συμβολή στη βελτίωση και ανάπτυξη της έρευνας και της εκπαίδευσης.

Οι απόφοιτοι τριών Τμημάτων της Σχολής Αγροτικής Παραγωγής Υποδομών και Περιβάλλοντος θα μπορούν να απασχοληθούν επιτυχώς σε πλείστες όσες υπηρεσίες του Δημόσιου τομέα (Υπουργεία, Περιφέρειες, Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας, Εκπαίδευση) ενώ οι κάτοχοι μεταπτυχιακού διπλώματος ή/και διδακτορικού τίτλου σε διάφορους Ερευνητικούς Οργανισμούς, Ινστιτούτα, ΑΕΙ και ΑΤΕΙ. Στον ιδιωτικό τομέα επίσης ως μελετητές σε γραφεία εκπόνησης μελετών που σχετίζονται με τα στενότερα γνωστικά τους αντικείμενα, επιστημονικοί και τεchnο-οικονομικοί σύμβουλοι σε αγροτικές, κτηνοτροφικές ή ιχθυοτροφικές εκμεταλλεύσεις, σε αντίστοιχους συνεταιρισμούς, σε οργανισμούς πιστοποίησης, σε βιομηχανίες παραγωγής γεωργικών πρώτων υλών, σε βιομηχανίες τροφίμων, στην εμπορία γεωργικών εφοδίων και ως ερευνητές στην ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών.

Αποτελεί κοινή πεποίθηση πλέον ότι, η πολυπρόσηπη βελτίωση των οικονομικών της χώρας μας θα βασισθεί σε μεγάλο βαθμό στην ανάπτυξη του αγροτοβιομηχανικού τομέα. Στην εποχή της παγκοσμιοποίησης που διανύουμε, όπου ο ανταγωνισμός είναι έντονος και όπου τα χιλιοειπωμένα «συγκριτικά μας πλεονεκτήματα» δεν έχουν την παλαιότερη βαρύτητα, μόνη μας ρεαλιστική διέξοδος είναι η βασισμένη στη γνώση ορθολογική οργάνωση της αγροτικής μας οικονομίας. Ως αποτέλεσμα, ο ρόλος του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών γενικότερα, αλλή και της Σχολής Αγροτικής Παραγωγής Υποδομών και Περιβάλλοντος ειδικότερα, αναβαθμίζεται και οι ποικίλες υποχρεώσεις μας προς την κοινωνία πολλαπλασιάζονται.

Ας προσπαθήσουμε όλοι, μέλη ΔΕΠ, προσωπικό και φοιτητές, υπερβαίνοντας ανθρωπινες αδυναμίες και εγωισμούς, να συνεργασθούμε ειλικρινά και να ανταποκριθούμε στις νέες προκλήσεις, όπως το πέτυχαν οι προηγούμενοι από εμάς στο Ίδρυμα αυτό.

Η Σχολή Τροφίμων Βιοτεχνολογίας και Ανάπτυξης

Ένα μεγάλο, σημαντικό βήμα προς το μέλλον

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΚΙΝΤΖΙΟΣ

ΚΟΣΜΗΤΟΡΑΣ ΣΧΟΛΗΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΒΙΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Καθώς πλησιάζει η επέτειος των εκατό ετών από την ίδρυση του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών, η έναρξη λειτουργίας της Σχολής Τροφίμων, Βιοτεχνολογίας και Ανάπτυξης κυριολεκτικά σηματοδοτεί μία νέα εποχή και ταυτόχρονα ένα κομβικό σημείο στην ιστορική εξέλιξη του Ιδρύματός μας.

Πραγματικά, αν επιχειρήσει κανείς μία ιστορική αναδρομή στο σχετικά πρόσφατο παρελθόν – θα μου επιτρέψετε να τοποθετήσω σε αυτό και τα φοιτητικά μου χρόνια – θα διαπιστώσει το τεράστιο μέγεθος των αλλαγών που οδήγησαν τη μεταμόρφωση του Γ.Π.Α. από μία μονοτμηματική σχολή, την παλιά καλή Ανωτάτη Γεωπονική Σχολή Αθηνών (Α.Γ.Σ.Α.), σε Γεωργικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, το 1989, στην ορθότερη μετονομασία σε «Γεωπονικό» το 1995 και στην τελική του τωρινή δομή το 2013. Είχε προηγηθεί, το 1985, η δημιουργία δύο τμημάτων, «Γεωργικής Παραγωγής» και «Γεωργικής Ανάπτυξης». Μία οργανωμένη πρόταση για την ίδρυση σχολών είχε κατατεθεί το 2005 από τις τότε Πρυτανικές Αρχές (Πρύτανης: Γεώργιος Ζέρβας), ωστόσο δεν κατέστη εφικτή η διαλογική επεξεργασία και συζήτηση της από την πανεπιστημιακή κοινότητα, κυρίως επειδή συνέπεσε με τις κεντρικά επιχειρούμενες αλλαγές στην Ανώτατη Εκπαίδευση, ιδιαίτερα την κατάργηση του Άρθρου 16 του Συντάγματος, την εισαγωγή της αξιολόγησης και τον συνεπακόλουθο κοινωνικό αναβρασμό.

Φαίνεται ότι και σε αυτή την περίπτωση ισχύει η ρήση «κάθε πράγμα στον καιρό του». Με την ωρίμανση, λοιπόν, των πολιτικοκοινωνικών συνθηκών, ιδρύθηκαν με το Προεδρικό Διάταγμα 80/28.05.2013 (άρθρο 3) για πρώτη φορά δύο Σχολές στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, οι οποίες αποτελούν βασικές μονάδες του Εκπαιδευτικού μας Ιδρύματος.

Η Σχολή Τροφίμων Βιοτεχνολογίας και Ανάπτυξης απαρτίζεται από τα εξής τρία Τμήματα: (1) *Επιστήμης Τροφίμων και Διατροφής Ανθρώπου*, (2) *Βιοτεχνολογίας και (3) Αγροτικής Οικονομίας και Ανάπτυξης*. Είναι τα τρία από τα υφιστάμενα έξι συνολικά του Γ.Π.Α. με τα οποία προικοδοτήθηκε η Σχολή με βάσει την απόφαση της Συγκλήτου (συνεδρίαση 28.02.2013) και του Συμβουλίου (συνεδρίαση 04.03.2013). Με την ίδια όμως απόφαση, τα δύο από τα τρία τμήματα «αναγεννήθηκαν» σε μία πολύ πιο εξελιγμένη μορφή (και με διαφορετικό όνομα), έχοντας μία ουσιαστικά ρηξικέλευστη αποστολή. Ταυτόχρονα, η Γενική Συνέλευση του Τμήματος Αγροτικής Οικονομίας και Ανάπτυξης έχει δρομολογήσει τη μετεξέλιξη του σε Τμήμα Οικονομικών των Τροφίμων, του Περιβάλλοντος και της Ολοκληρωμένης Αγροτικής Ανάπτυξης. Με τον τρόπο αυτό, η Σχολή Τροφίμων, Βιοτεχνολογίας και Ανάπτυξης έχει το μοναδικό προνόμιο να αντιπροσωπεύει τόσο το παρελθόν όσο και το μέλλον του Ιδρύματος.

As δούμε όμως την αποστολή των τριών Τμημάτων με λίγη μεγαλύτερη λεπτομέρεια:

- Αποστολή του *Τμήματος Επιστήμης Τροφίμων και Διατροφής του Ανθρώπου* είναι να θεραπεύσει τα δύο αυτά επιστημονικά πεδία, τόσο από την πλευρά της εκπαίδευσης όσο και από την πλευρά της έρευνας, με στόχο να υπηρετήσει τη βασική ανθρώπινη ανάγκη για τρόφιμα υψηλής ποιότητας και ασφάλειας αλλά και υψηλής διατροφικής αξίας με κεντρικό πυρήνα την ανθρώπινη υγεία. Για την υλοποίηση της αποστολής του Τμήματος, διδακτικό προσωπικό και φοιτητές εργάζονται συλλογικά με στόχο τόσο την κατανόηση της καθεστηκυίας γνώσης όσο και τη δημιουργία και διάχυση νέας γνώσης. Το ευρύ φάσμα μαθημάτων που προσφέρει το Τμήμα στους φοιτητές του, με βασικούς πυλώνες τη Χημεία, τη Μικροβιολογία και τη Μηχανική Τροφίμων καθώς και τη Διατροφή του Ανθρώπου, παρέχει ένα μοναδικό μείγμα επιστημονικών γνώσεων και τεχνικών δεξιοτήτων για να καλύψει τις ανάγκες επαγγελματικής σταδιοδρομίας είτε στον χώρο της έρευνας και ανάπτυξης είτε στον χώρο της παραγωγής και επεξεργασίας τροφίμων. Παράλληλα, το Τμήμα επιδιώκει την καλλιέργεια της κριτικής σκέψης αλλά και της ανάπτυξης και εφαρμογής καινοτομικών ιδεών. Τέλος, το Τμήμα πιστεύει στην διεπιστημονική προσέγγιση της επιστήμης και για τον λόγο αυτό συστηματικά ενσωματώνει προσεγγίσεις από άλλα επιστημονικά πεδία,

όπως η βιοτεχνολογία, η πρωτογενής αγροτική παραγωγή, οι περιβαλλοντικές επιστήμες, καθώς και η αγροτική οικονομία και ανάπτυξη.

- Το Τμήμα Βιοτεχνολογίας αποτελεί τη μοναδική ακαδημαϊκή μονάδα στην Ελλάδα η οποία παρέχει σπουδές στη βιοτεχνολογία, έχοντας μάλιστα έδρα στον νομό Αττικής. Η μοναδικότητα αυτή του Τμήματος Βιοτεχνολογίας επιβεβαιώνεται και από τη μη αντιστοίχιση του με κάποιο άλλο πανεπιστημιακό τμήμα, σύμφωνα με την ΥΑ 168761 Β1/07.11.2013, άρθρο 2. Το Τμήμα στοχεύει στην εκπαίδευση επιστημόνων στη βιοτεχνολογία όλων των έμβιων όντων και βιοσυστημάτων, στη βιομηχανική και περιβαλλοντική βιοτεχνολογία, στη βιοτεχνολογία επιστημών υγείας και τροφίμων, στη γενετική, τη μοριακή βιολογία και τις εφαρμογές τους μέσω τροποποίησης και διαχείρισης του γενετικού υλικού, στη μελέτη και τις εφαρμογές πρωτεϊνών και ενζύμων, στις ομικές τεχνολογίες και τη συνθετική βιολογία, στην κυτταρική και βιομοριακή μηχανική, στη νανοτεχνολογία, την κυτταρική τεχνολογία, τους βιοαισθητήρες και την ανάλυση βιομορίων, τη βιοφυσική και βιοπληροφορική για τη μελέτη δομής και λειτουργίας βιομορίων και βιοσυστημάτων. Με τον τρόπο αυτό, το Τμήμα Βιοτεχνολογίας διασφαλίζει την ανταγωνιστική απασχόληση των αποφοίτων του Τμήματος Βιοτεχνολογίας σε φορείς του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα, εργαστήρια έρευνας, ανάπτυξης και ποιοτικού ελέγχου σε εταιρείες παραγωγής βιοπροϊόντων, φαρμακευτικές και βιοτεχνολογικές εταιρείες, σε νοσοκομεία και μικροβιολογικά εργαστήρια. Επίσης, σε εταιρείες εμπορίας προϊόντων βιοεπιστημών, σε εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα ως και σε οργανισμούς και ελεγκτικές / ρυθμιστικές αρχές στην ημεδαπή και αλλοδαπή που εποπτεύουν διεργασίες και προϊόντα βιολογικής προέλευσης.

- Το Τμήμα Αγροτικής Οικονομίας και Ανάπτυξης (μελλοντικά Τμήμα Οικονομικών των Τροφίμων, του Περιβάλλοντος και της Ολοκληρωμένης Αγροτικής Ανάπτυξης-ΟΤΠΟΑΑ) ακολουθεί τα πρότυπα αντίστοιχων τμημάτων άλλων χωρών, ανταποκρινόμενο στις σύγχρονες απαιτήσεις και τις ραγδαίες εξελίξεις οι οποίες συνέβησαν τις τελευταίες δεκαετίες στον αγροτικό χώρο και στους τομείς τροφίμων και διατροφής. Η εκπαιδευτική και ερευνητική δραστηριότητα του Τμήματος ΟΤΠΑΑ στοχεύει στη μελέτη της παραγωγής, μεταποίησης, διανομής και εμπορίας γεωργικών προϊόντων και τροφίμων, της ορθολογικής διαχείρισης των φυσικών πόρων και της αγροτικής ανάπτυξης. Για την εκπλήρωση του στόχου του Τμήματος υιοθετούνται διεπιστημονικές προσεγγίσεις με άξονα την οικονομική ανάλυση και

μεθοδολογία εμπλουτιζόμενες με γνώσεις που προέρχονται από συναφή γνωστικά πεδία και ειδικές περιοχές των κοινωνικών, των βιολογικών επιστημών και της πληροφορικής.

Ξεπερνώντας τους οποιουσδήποτε αβάσιμους «συναισθηματισμούς», οφείλουμε να σταθούμε απέναντι στο γεγονός ότι η παραδοσιακή ακαδημαϊκή δομή του Γ.Π.Α. δεν ανταποκρίνονταν ούτε στις απαιτήσεις της σύγχρονης επιστημονικής και οικονομικής πραγματικότητας ούτε στην αυτονόητη αναγκαιότητα αυτοεξέλιξης ενός ακαδημαϊκού συστήματος. Για να γίνω πιο σαφής, θα αναφερθώ στην υφιστάμενη, «παλιά» δομή του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών. Όπως είναι γνωστό, διαθέτει έναν τριετή «κορμό» συντριπτικά εστιασμένο σε γνωστικά αντικείμενα σχετικά με την επιστήμη των φυτών, χωρίς να εξασφαλίζει επαρκώς την αυτοτελή κατάρτιση του Γεωπόνου (όπως για παράδειγμα εξασφαλίζεται με το ΠΠΣ του Τμήματος Φυτικής Παραγωγής). Από την άλλη πλευρά, η δομή του υφιστάμενου προγράμματος περιορίζει την κυρίως διδασκαλία των γνωστικών αντικειμένων των σχετικών με τις οικίες επιστήμες των Τμημάτων σε μόλις τρία (3) εξάμηνα σπουδών, με αποτέλεσμα να καλύπτονται λίγες μόνο από τις εξαιρετικά πολλές και σημαντικές πτυχές των πολυδιάστατων αυτών επιστημονικών περιοχών. Άμεσο αποτέλεσμα του ασύμμετρου, «υβριδικού» προγράμματος σπουδών είναι η δυσχέρεια ταυτοποίησης των αποφοίτων των Τμημάτων είτε ως γεωπόνων είτε ως επιστημόνων της ειδικότητας του κάθε Τμήματος, με τις ανάλογες δυσμενείς συνέπειες στην απασχολησιμότητα των αποφοίτων των Τμημάτων (πλην του Τμήματος Επιστήμης της Φυτικής Παραγωγής), όπως έχει τεκμηριωθεί από αρκετές μελέτες, συμπεριλαμβανομένων μελετών του Γραφείου Διασύνδεσης & Σταδιοδρομίας. Άλλωστε, οι προοπτικές απασχόλησης των αποφοίτων των Τμημάτων της Σχολής ως γεωπόνων κρίνονται ως ιδιαίτερα περιορισμένες και λόγω του μεγάλου αριθμού αποφοίτων καθαρά γεωπονικών τμημάτων (όπως Φυτικής και Ζωικής Παραγωγής) από τέσσερα διαφορετικά ΑΕΙ της χώρας (ΓΠΑ, ΑΠΘ, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο - περισσότεροι από 1000). Οι προοπτικές αυτές μειώνονται περισσότερο αν ληφθεί υπ' όψιν το γεγονός ότι η συμμετοχή της γεωργίας/πρωτογενούς παραγωγής στο ΑΕΠ είναι μόλις 3,4% (στοιχεία OECD 2012). Συγκριτικά, το 1981 οι απόφοιτοι γεωπόνων ήταν λιγότεροι από 200, με συμμετοχή της γεωργίας σε ποσοστό μεγαλύτερο του 16% στο ΑΕΠ.

Η ίδρυση και λειτουργία της Σχολής μας αποτελεί ένα νέο δεδομένο και, ταυτόχρονα, μία καινούργια αρχή για το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Φιλοδοξία όλων μας είναι η προσφορά ενός διευρυμένου πλαισίου

προγραμμάτων σπουδών με σημαντική απήχηση στις επιστημονικές εξελίξεις και την κοινωνία. Προς την κατεύθυνση αυτή η Σχολή μας έχει καίριο ρόλο, με τον προβλεπόμενο έντονα διαφοροποιημένο χαρακτήρα της σε γνωστικά αντικείμενα πέραν του «παραδοσιακού» γεωπονικού κορμού. Τα γνωστικά αυτά αντικείμενα καλύπτουν τρεις βασικές συνιστώσες του ανθρώπινου πολιτισμού: τη διατροφή, τις επιστήμες ζωής και την οικονομική και (σε σημαντικό βαθμό) κοινωνική δραστηριότητα. Ο συνδυασμός των τριών αυτών στοιχείων έχει ιδιαίτερη σημασία για την Ελλάδα, καθώς η παραγωγή τροφίμων υψηλής ποιότητας αποτελεί το κατεξοχήν στοιχείο ανταγωνιστικότητας (με συμμετοχή άνω του 25% στο βιομηχανικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν) ενώ παράλληλα ζούμε σε ένα περιβάλλον συνεχών και έντονων κοινωνικοοικονομικών και πολιτικών αλλαγών. Από την άλλη πλευρά, η επιστήμη της βιοτεχνολογίας προσφέρει μία από τις σημαντικότερες ευκαιρίες ανάπτυξης της χώρας καθώς καθιστά εφικτή, μέσα από τη δημιουργία καινοτομίας, την απόκτηση δεσπόζουσας θέσης στο διεθνές σκηνικό, παρά το συγκριτικά μικρό τεχνολογικό-οικονομικό βάρος της Ελλάδας.

Είναι πεποίθησή μου ότι, ακόμα και μέσα στη δύσκολη σημερινή συγκυρία, μπορούμε να διακριθούμε, αφήνοντας το αποτύπωμά μας στο εγχώριο και παγκόσμιο τοπίο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Ήδη αποτελούν εξέγγραφα για την επίτευξη αυτού του σκοπού η διεθνώς αποδεδειγμένη εξωστρέφεια και ακαδημαϊκή αριστεία των μελών ΔΕΠ και ΕΕΔΙΠ της Σχολής μας και τα εκσυγχρονισμένα προγράμματα σπουδών. Σε πείσμα, λοιπόν, των δύσκολων καιρών και των συνεχώς μειούμενων ανθρωπίνων και υλικών πόρων, και αξιοποιώντας όλες τις διαθέσιμες δυνατότητες, θα δώσουμε τον καλύτερο εαυτό μας για να παράσχουμε την καλύτερη δυνατή εκπαίδευση σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο, και να βάλουμε ψηλά τον πήχη στην ερευνητική μας παρουσία. As ανταποκριθούμε στην πρόκληση, οδηγώντας τη Σχολή και το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών σε ένα νέο επίπεδο καταξίωσης.

Το λογότυπο της Σχολής Τροφίμων Βιοτεχνολογίας και Ανάπτυξης

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΣΤΟ Γ.Π.Α.

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΠΑΠΛΩΜΑΤΑΣ

ΑΝΤΙΠΡΥΤΑΝΗΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ Γ.Π.Α.

Πρόεδρος Επιτροπής Προγραμματισμού
Εκπαιδευτικών Σεμιναρίων

Το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο αναγνωρίζοντας τις αυξημένες ανάγκες επιμόρφωσης και δια βίου μάθησης και ανταποκρινόμενο στα κελεύσματα των καιρών για παροχή στοχευμένης γνώσης σε θέματα αιχμής, αποφάσισε την οργάνωση σεμιναρίων μικρής διάρκειας αξιοποιώντας το έμπυχο δυναμικό αλλήλ και τους χώρους και τα εργαστήρια του Πανεπιστημίου. Με το σκεπτικό αυτό, μέσω της επταμελούς Επιτροπής Προγραμματισμού των Εκπαιδευτικών Σεμιναρίων που συγκροτήθηκε από τη Σύγκλητο για το σκοπό αυτό, προχώρησε στη διοργάνωση πέντε αυτοχρηματοδοτούμενων εκπαιδευτικών σεμιναρίων την περίοδο από 30 Σεπτεμβρίου έως και 28 Νοεμβρίου 2013.

Τα σεμινάρια αυτά αναφέρονταν στα παρακάτω αντικείμενα: 1. Αρωματικά και φαρμακευτικά φυτά: Παραγωγή, μεταποίηση και εμπορία. 2. Μονάδες επεξεργασίας γάλακτος. 3. Ηλεκτρονικό εμπόριο στην προώθηση γεωργικών προϊόντων. 4. Θερμοκηπιακές και υδροπονικές εγκαταστάσεις, παραγωγή και εμπορία θερμοκηπιακών προϊόντων. 5. Μελισσοκομία: Παραγωγή μελισσοκομικών προϊόντων, μεταποίηση και εμπορία.

Τα πέντε σεμινάρια που υλοποιήθηκαν, προκρίθηκαν από την επεξεργασία των δεδομένων των εντύπων εκδήλωσης ενδιαφέροντος που συμπλήρωσαν οι συμμετέχοντες στην ημερίδα με τίτλο «Σύγχρονες επιχειρηματικές δυνατότητες στον αγροτικό τομέα» (16 και 17 Φεβρουαρίου του 2013). Με απόφαση της Επιτροπής Προγραμματισμού των Εκπαιδευτικών Σεμιναρίων καθορίστηκαν η διάρκεια των σεμιναρίων, το κόστος και οι ελάχιστες απαιτήσεις σε αριθμό εκπαιδευομένων των σχεδιαζόμενων σεμιναρίων. Ακολουθώντας την απόφαση αυτή, κάθε σεμινάριο είχε διάρκεια σαράντα ωρών με ελάχιστο απαιτούμενο αριθμό είκοσι (20) ατόμων, μέγιστο αριθμό είκοσιπέντε ατόμων και κόστος παρακολούθησης ανά συμμετέχοντα εκατόν ογδόντα Ευρώ. Για τη διαδικασία επιλογής των εκπαιδευομένων τηρήθηκε σειρά προτεραιότητας με βάση την ημερομηνία

διεπεραίωσης της διαδικασίας συμμετοχής η οποία ξεκίνησε στις 18 Ιουλίου του 2013. Δικαίωμα συμμετοχής στη διαδικασία είχαν όλοι οι ενδιαφερόμενοι αλλήλ κατά προτεραιότητα επελέγησαν όσοι είχαν υποβάλει το έντυπο εκδήλωσης ενδιαφέροντος στο πλαίσιο της ημερίδας που προαναφέραμε.

Τα προαναφερόμενα εκπαιδευτικά σεμινάρια παρέιχαν τα εχέγγυα της ακαδημαϊκής επάρκειας, ενώ ταυτόχρονα εκπλήρωναν το βασικό στόχο που ήταν η όσο το δυνατόν πληρέστερη παρουσίαση όλων των πτυχών (εμπορικών, οικονομικών και τεχνικών) που συνθέτουν την πορεία από την πρωτογενή παραγωγή, τη μεταποίηση, μέχρι και την εμπορία των προϊόντων. Αυτός ο στόχος αποτυπώθηκε στη διάρθρωση των διδακτικών ενοτήτων κάθε εκπαιδευτικού σεμιναρίου και στην ευρύτητα των γνωστικών αντικειμένων των εκπαιδευτών. Επιπλέον, σημαντικό τμήμα της διάρκειας του κάθε σεμιναρίου αφιερώθηκε στην παρουσίαση θεμάτων πρακτικής φύσεως σε εργαστηριακούς χώρους του Γ.Π.Α. ή σε επιχειρηματικές μονάδες σχετικές με το σεμινάριο αντικειμένου. Με την ολοκλήρωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας ανά σεμινάριο, οι εκπαιδευόμενοι έλαβαν βεβαίωση παρακολούθησης, απόδειξη καταβολής των διδάκτρων και το εκπαιδευτικό υλικό του σεμιναρίου σε ηλεκτρονική μορφή. Ο αριθμός των συμμετεχόντων που ολοκλήρωσαν την εκπαίδευσή τους ανήλθε στα 122 άτομα ενώ για την υλοποίηση του όλου εγχειρήματος απασχολήθηκαν 23 μέλη Δ.Ε.Π. του Γ.Π.Α., 11 μέλη Εργαστηρίων του Γ.Π.Α., 2 διοικητικοί υπάλληλοι του Γ.Π.Α. και 7 εξωτερικοί συνεργάτες επαγγελματίες, ερευνητές και στελέχη Υπουργείων.

Η εμπειρία που αποκτήθηκε από την πρώτη αυτή πιλοτική σειρά Εκπαιδευτικών Σεμιναρίων έδειξε ότι η οργάνωση αλλήλ κυρίως η υλοποίησή τους απαιτούν πολύ καλά οργανωμένες και αυτόνομες δομές. Επιπλέον διαπιστώθηκε ότι κυρίως λόγω του πρακτικού μέρους των Σεμιναρίων, θα πρέπει να προγραμματισθούν με προσοχή τα ελάχιστα λειτουργικά κόστη ώστε να καταστεί δυνατή η ορθή διεξαγωγή τους. Συνεπώς, η οργάνωση αντίστοιχων σεμιναρίων στο μέλλον θα πρέπει να βασιστεί στη δημιουργία διακριτής δομής η οποία θα χειριστεί διοικητικά και οικονομικά το θέμα.

Αρωματικά και φαρμακευτικά φυτά: Παραγωγή, μεταποίηση και εμπορία

ΓΑΡΥΦΑΛΛΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ-ΑΝΤΩΝΑΚΑ

ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΣΧΟΛΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Η συγκεκριμένη θεματική ενότητα προσέ-
λκυσε το ενδιαφέρον πολλών συμμετε-
χόντων με αποτέλεσμα να πραγματοποιη-
θούν δύο κύκλοι σεμιναρίων. Σκοπός του
εκπαιδευτικού σεμιναρίου ήταν η ολοκλη-
ρωμένη προσέγγιση του τομέα των Αρω-
ματικών και Φαρμακευτικών φυτών ώστε οι
συμμετέχοντες να αποκτήσουν την εικόνα
της υφιστάμενης κατάστασης σε εθνικό και
διεθνές επίπεδο σε θέματα που αφορούν τις
τάσεις και τις προοπτικές και προοπτικές τόσο
στον πρωτογενή όσο και στο δευτερογενή
τομέα των Αρωματικών και Φαρμακευτικών
φυτών. Συγκεκριμένα, έγινε μια πληρέστερη
παραούσιαση όλων των πτυχών (εμπορικών,
οικονομικών και καλλιερρηπτικών τεχνικών) που
στόχο είχαν οι συμμετέχοντες να αποκτήσουν
γνώσεις που αφορούν: το πολλαπλασιαστικό
υλικό, την εγκατάσταση της καλλιέργειας, τις
καλλιερρηπτικές φροντίδες, τις απαιτήσεις, τη
συγκομιδή, την ξήρανση, την αποθήκευση,
την μεταποίηση-τυποποίηση και τέλος την
εμπορία των αρωματικών-φαρμακευτικών
φυτών στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Η δι-
δασκαλία έγινε σε συνδυασμό με μια σειρά
πρακτικών ασκήσεων με τη μορφή Workshop-
Εργαστηρίου, παρέχοντας στους συμμετέχοντες
τη δυνατότητα ενεργού συμμετοχής τους και
την ευκαιρία να εφαρμόσουν στην πράξη τα
θέματα που διδάχθηκαν.

Μονάδες επεξεργασίας γάλακτος

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΜΟΣΧΟΠΟΥΛΟΥ

ΛΕΚΤΟΡΑΣ ΣΧΟΛΗΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΒΙΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Οι συμμετέχοντες στο σεμινάριο «Μονάδες επεξεργασίας γάλακτος», έλαβαν με βάση το πρόγραμμα, ειδικές γνώσεις τόσο σε θέματα Γαλακτοκομίας όσο και σε θέματα ασφάλειας των τροφίμων και επιχειρηματικότητας. Πιο συγκεκριμένα, αρχικά ενημερώθηκαν για την παρούσα κατάσταση της Γαλακτοκομίας στη χώρα μας και ακολούθως εκπαιδεύτηκαν πάνω στη σύσταση του γάλακτος και στις βασικές αναλύσεις του τόσο θεωρητικά όσο και πρακτικά. Στη συνέχεια έμαθαν για τις βασικές επεξεργασίες του γάλακτος (αποκορύφωση-τυποποίηση, ομογενοποίηση και θερμική επεξεργασία) καθώς και για τις πρώτες ύλες, π.χ. καλλιέργειες, πυτιά που απαιτούνται για την παρασκευή των διαφόρων γαλακτοκομικών προϊόντων. Εκπαιδεύτηκαν ιδιαίτερα στην παρασκευή όξινων ζυμούμενων προϊόντων (γιαούρτι, ρευστά οξυγάλατα) και στην παρασκευή τυριών. Παρακολούθησαν τυροκόμηση Φέτας, Κεφαλοτυριού, Μυζήθρας, ημίσκληρου καθώς και φρέσκου μαλακού τυριού, καθώς επίσης παρασκευή κρέμας, βουτύρου και παγωτού γάλακτος. Τέλος εκπαιδεύτηκαν πάνω στην εφαρμογή συστημάτων ποιότητας (HACCP, κ.α) και ενημερώθηκαν για τις διαδικασίες ίδρυσης μίας μικρής μονάδας επεξεργασίας γάλακτος καθώς επίσης και για θέματα κόστους εγκατάστασης κλπ.

Ηλεκτρονικό Εμπόριο για την Προώθηση Γεωργικών Προϊόντων

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΣΧΟΛΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Η ανάπτυξη του Διαδικτύου και γενικότερα των ψηφιακών τεχνολογιών σηματοδοτούν μια νέα εποχή για την ανάπτυξη του εμπορίου, της επικοινωνίας και των συναλλαγών στο παγκόσμιο γίγνεσθαι του 21ου αιώνα. Το ηλεκτρονικό εμπόριο, οι ψηφιακές συναλλαγές, και τα ψηφιακά κοινωνικά δίκτυα διαμορφώνουν ένα νέο τοπίο καινοτομίας και επιχειρηματικής δραστηριότητας και στον αγροτικό τομέα. Στο πλαίσιο αυτό, σκοπός του σεμιναρίου «Ηλεκτρονικό εμπόριο για την προώθηση γεωργικών προϊόντων» ήταν η εξοικείωση των συμμετεχόντων με τις δυνατότητες και τις ευκαιρίες που παρέχει το Διαδίκτυο και το ηλεκτρονικό εμπόριο στον αγροτικό επιχειρηματικό τομέα.

Το σεμινάριο παρακολούθησαν επιχειρηματίες, παραγωγοί, στελέχη επιχειρήσεων, απόφοιτοι Γεωπονικών Πανεπιστημίων και ιδιώτες που ενδιαφέρονται να δραστηριοποιηθούν επιχειρηματικά στο Διαδίκτυο, να

αντιληφθούν τις δυνατότητες και τους περιορισμούς της ηλεκτρονικής επιχειρηματικότητας καθώς και να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους στη δημιουργία ευκαιριών πώλησης και προώθησης γεωργικών προϊόντων μέσω διαδικτυακού μάρκετινγκ.

Το σεμινάριο περιελάμβανε θεωρητικό και πρακτικό μέρος. Στο θεωρητικό μέρος παρουσιάστηκαν οι βασικές έννοιες του ηλεκτρονικού εμπορίου και οι πρόσφατες εξελίξεις και τάσεις που επικρατούν σε παγκόσμιο επίπεδο αλλά και στην Ελλάδα. Επίσης, αναλύθηκαν επιχειρηματικά μοντέλα του ηλεκτρονικού λιανικού και χονδρικού εμπορίου. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην εύρεση χονδρεμπόρων και αγοραστών μέσω ηλεκτρονικών αγορών. Εξετάστηκε το διαδικτυακό μάρκετινγκ και οι νέες προοπτικές του μέσω εργαλείων κοινωνικής δικτύωσης. Παρουσιάστηκαν νομικά ζητήματα, θέματα ηλεκτρονικών πληρωμών και ασφάλειας συναλλαγών. Επιπλέον, συζητήθηκαν καλές πρακτικές και μελέτες περίπτωσης του αγροτικού τομέα για την προώθηση γεωργικών προϊόντων.

Στο πρακτικό μέρος του σεμιναρίου, οι συμμετέχοντες αφού έλαβαν βασικές γνώσεις σχεδιασμού ιστοτόπων πώλησης γεωργικών προϊόντων, ανέπτυξαν δεξιότητες για τη δημιουργία ηλεκτρονικού καταστήματος (e-shop) χρησιμοποιώντας ελεύθερο λογισμικό. Επίσης, εξοικειώθηκαν με τη χρήση εργαλείων κοινωνικής δικτύωσης για την προβολή γεωργικών προϊόντων μέσω της δημιουργίας ιστολογίου (blog). Στη συνέχεια, οι συμμετέχοντες είχαν τη δυνατότητα να παρουσιάσουν τρόπους επιχειρηματικής δραστηριοποίησής τους στο Διαδίκτυο και να λάβουν συμβουλές και καθοδήγηση σύμφωνα με τις ανάγκες τους. Το σεμινάριο ολοκληρώθηκε με την ανάπτυξη ενός εποικοδομητικού διαλόγου για το ρόλο του ηλεκτρονικού εμπορίου στην προώθηση των ελληνικών γεωργικών προϊόντων, ως μέσο ανταπόκρισης στις παγδαίες οικονομικές και κοινωνικές εξελίξεις των ημερών μας.

Θερμοκηπιακές και Υδροπονικές εγκαταστάσεις, παραγωγή και εμπορεία Θερμοκηπιακών προϊόντων

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΥΡΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

π. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ Γ.Π.Α.

Είναι πλέον ευρύτατα διαδεδομένη στην εποχή μας η χρησιμοποίηση της προηγμένης τεχνολογίας στη διαδικασία της γεωργικής παραγωγής. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι οι καινοτομίες που εφαρμόζονται στον τομέα των θερμοκηπίων στις χώρες της βόρειας Ευρώπης, που ενσωματώνουν με ελάχιστη καθυστέρηση τις προόδους της βιοτεχνολογίας και της τεχνολογίας με πολύ καλά αποτελέσματα. Η πρόοδος γενικά στον αγροτικό τομέα έρχεται με τη γνώση και την προσπάθεια. Το Γεωπονικό

Πανεπιστήμιο της Αθήνας κατάρτιζε ικανούς επιστήμονες για τη διάδοση της γνώσης στον τομέα της παραγωγής. Είναι απαραίτητη όμως η επιμόρφωση παλαιότερων αποφοίτων του στις νέες εξελίξεις. Έως ότου οργανωθεί η δια βίου εκπαίδευση και η υποστήριξη της από τους αρμόδιους φορείς της πολιτείας, η πίεση της κοινωνίας για την ευρύτερη διάδοση της γνώσης από το Πανεπιστήμιο είναι μεγάλη, γιατί η χρησιμοποίησή της από τους ενδιαφερόμενους μειώνει το κόστος παραγωγής και ανοίγει νέες αγορές για τα αγροτικά προϊόντα. Στα πλαίσια αυτά οργανώθηκε και το σεμινάριο Θερμοκηπιακές και Υδροπονικές εγκαταστάσεις, παραγωγή και εμπορεία θερμοκηπιακών προϊόντων. Στόχος του σεμιναρίου ήταν να παρουσιάσει τα βασικά στοιχεία των θερμοκηπιακών και υδροπονικών εγκαταστάσεων.

Αναλυτικότερα το πρόγραμμα του σεμιναρίου περιείχε θέματα όπως: Γενικά χαρακτηριστικά των θερμοκηπίων παραγωγής λαχανικών και ανθοκομικών φυτών, Επιλογή της θέσης εγκατάστασης. Επιλογή του θερμοκηπίου. Επιλογή συμβατικού συστήματος θέρμανσης του θερμοκηπίου και συστημάτων εξοικονόμησης ενέργειας, Επιλογή συστήματος εξαερισμού. -Συστήματα αυτοματισμών της λειτουργίας του θερμοκηπίου. Συστήματα έξυπνης διαχείρισης κλίματος και ριζικού περιβάλλοντος. Υδροπονικά συστήματα και κατασκευές. Απαιτήσεις των φυτών σε θρεπτικά στοιχεία, Λιπάσματα. Συστήματα διαλογής, συσκευασίας και συντήρησης των νωπών αγροτικών προϊόντων. Κοστολόγηση προϊόντων θερμοκηπίου.

Το πρόγραμμα περιελάμβανε και επίσκεψη σε δύο εμπορικά θερμοκήπια για την άμεση αντίληψη της υφιστάμενης πραγματικότητας.

Παραγωγή μελισσοκομικών προϊόντων, μεταποίηση και εμπορεία

ΠΑΣΧΑΛΗΣ ΧΑΡΙΖΑΝΗΣ

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Το πρόγραμμα περιελάμβανε συνολικά 40 ώρες. Εκπαίδευσης στο θεωρητικό και στο πρακτικό μέρος. Τα μαθήματα πραγματοποιήθηκαν στις εγκαταστάσεις του Εργαστηρίου Σηροτροφίας και Μελισσοκομίας του Πανεπιστημίου μας, σε 10 μέρες με 4 ώρες διδασκαλίας κάθε μέρα. Μετά το θεωρητικό μέρος γινόταν πρακτική εξάσκηση στο μελισσοκομείο ή στους εργαστηριακούς πάγκους.

Τα θέματα που αναπτύχθηκαν ήταν τα ακόλουθα: 1. Εισαγωγή και η κοινωνία των μελισσών. 2. Διατροφή, συμπεριφορά και σμηνουργία μελισσών. 3. Μελισσοκομικά φυτά και επικοινωνία των καλλιεργειών. 4. Η παραγωγή βασιλισσών και βασιλικού πολτού. 5. Προϊόντα κυψέλης (μέλι, κερή, γύρη, Βασιλικός πολτός, πρόπολη, δηλητήριο). 6. Μελισσοκομικοί χειρισμοί, βιολογική μελισσοκομία. 7. Ασθένειες και εχθροί των μελισσών.

Η ΕΥΗ ΒΟΥΤΣΙΝΑ ΜΑΓΕΙΡΕΥΕΙ

στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο

Η Εύη Βουτσινά ήταν επί πολλά χρόνια ένα από τα πιο αγαπητά πρόσωπα της ελληνικής γαστρονομικής σκηνής. Για 25 χρόνια ασχολούνταν επαγγελματικά με τη μαγειρική και κατέγραφε συστηματικά την παραδοσιακή κουζίνα, ταξιδεύοντας σε όλη την Ελλάδα. Έγραψε 20 πρωτότυπα βιβλία, για τη μαγειρική και τον διατροφικό πολιτισμό της Ελλάδας, ερευνώντας, καταγράφοντας και συνθέτοντας γεύσεις και εμπειρίες. Ήταν ταυτόχρονα συνεργάτρια της Καθημερινής από εικοσαετίας και του περιοδικού Γαστρονόμου από την ίδρυσή του. Η Εύη Βουτσινά είχε λάβει διακρίσεις τόσο ως συγγραφέας όσο και ως μαγείρισσα.

Στα πλαίσια της 2^{ης} Γεωπονικής Εβδομάδας «Αφιέρωμα στις Κυκλάδες» (4-7 Οκτωβρίου 2001), στην ημερίδα με θέμα «Η διατροφή στη Μεσόγειο από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα», είχαμε καλέσει να μας μιλήσει η συγγραφέας- μαγείρισσα Εύη Βουτσινά. Η αίθουσα πολυαπλών χρήσεων που γινόταν η ημερίδα, την Κυριακή 7 Οκτωβρίου 2001, είχε πλημμυρίσει από κόσμο που ήθελε να δει και να ακούσει από κοντά την Εύη Βουτσινά. Στην είσοδο της αίθουσας, η Εύη υποδεχόταν τον κόσμο με καλωσόρισμα δροσερή λεμονάδα από φρέσκα λεμόνια, που είχε φτιάξει η ίδια. Όση ώρα μιλούσε, ο θαυμαστός κόσμος της ελληνικής γαστρονομίας ανοιγόταν διάπλατα μπροστά μας, σαν βεντάλια με εξωτικά χρώματα. Τα λόγια της ήταν ταπεινά και εκλεκτά

ANNA ΚΟΥΡΤΗ

ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΣΧΟΛΗΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΒΙΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Η Εύη Βουτσινά μαγειρεύει στο «Μικρό Κυκλαδίτικο πανηγύρι» την Κυριακή 7 Οκτωβρίου 2001, στον κήπο του Γ. Π. Α.

συνάμα, όπως τα παραδοσιακά φαγητά που είχε φτιάξει για το «Μικρό Κυκλαδίτικο πανηγύρι» που είχαμε οργανώσει για την ίδια μέρα, υπό την επίβλεψη της.

Το μικρό πανηγύρι στήθηκε στους κήπους του ΓΠΑ, δίπλα στο εστιατόριο. Εκεί η Εύη για πολλές ώρες μαγείρευε Μεσογειακές και Κυκλαδίτικες γεύσεις. Η παραδοσιακή μαγειρική σε μια δυναμική, ποιητική διαδικασία! Τα υλικά που χρησιμοποίησε, όλα προσεκτικά διαλεγμένα από την ίδια. Εκλεκτά τυριά, όπως αρσενικό Νάξου, κρίταμο από την Τήνο, φάβα από τη Σαντορίνη και ψωμί ζυμωμένο από την ίδια. Το κρέας εξαιρετικό, από το δικό της χασάπη. «Ζυγούρι, που είναι το καλύτερο κρέας», όπως μου είπε τότε.

Ταξίδεψε σε όλη την Ελλάδα, έμαθε τρόπους μαγειρικής, γνώρισε τοπικά προϊόντα. Κυρίως όμως στοχάστηκε πάνω στην τέχνη του να φτιάχνεις «φαγάκια». Στο ΓΠΑ μαγείρεψε «φαγάκια» εμπνευσμένα από τις Κυκλάδες και την Αρχαία Ελλάδα, όπως το «μίμα», φτιαγμένο με κρέας, λάδι, ξύδι και μέλι, παπαρουνόσπορο, γλυκάνισο, κρεμμύδια και σουκωτάκια. Μέσα από την ανάλυση ενός φαγητού ή ενός ψωμιού, η Εύη σου εξηγούσε την ιστορία μιας ολόκληρης κοινωνίας. Ήταν μια γαστρονομική γεωγραφία της Ελλάδας η μαγειρική της. Μέσα από τις κατασρόφες και τα ταψιά της νόμιζες ότι μπορείς να μάθεις όλη την Ελλάδα.

Για το «Μικρό Κυκλαδίτικο πανηγύρι», με τις καλύτερες προβλήσεις μας της προτείναμε

να ετοιμάσει γεύμα για 150 άτομα. Το όνομα όμως της Εύης Βουτσινά, έφερε στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο 600 άτομα! Τόσες μερίδες φαγητού μοιράστηκαν τελικά εκείνο το Κυριακάτικο μεσημέρι στους κήπους που γινόταν το γλέντι. Όπως στο θαύμα της Κανά, τα μαγικά χέρια της Εύης κατάφεραν να ταΐσουν όλο αυτό τον κόσμο!

Στο τεύχος 15 του ΤΡΙΠΤΟΛΕΜΟΥ (2002), δημοσιεύσαμε ένα πολύ ενδιαφέρον άρθρο που η Ε. Βουτσινά έγραψε για το περιοδικό, με τίτλο «Μεσογειακή διατροφή: Μυστικά και ψέματα». Σε σχέση με την ιδιότητα της, επέμενε να γραφτεί σωστά: «συγγραφέας-μαγείρισσα»!

Είχαμε όμως και δεύτερη ευκαιρία στο ΓΠΑ να απολαύσουμε φαγητό μαγειρεμένο από τα χέρια της διάσημης μαγείρισσας. Το Δεκέμβριο του 2002, ο σύλλογος ΔΕΠ του Πανεπιστημίου μας, οργάνωσε εκδήλωση για τα 80 χρόνια από την καταστροφή της Σμύρνης. Ομιλητές ήταν ο αείμνηστος Μανώλης Βάθης και η Φιλίω Χαϊδεμένου, Σμυρνιώτες και οι δυο στην καταγωγή. Μετά από τις συγκλονιστικές ομιλίες αυτών των ανθρώπων που έζησαν την καταστροφή της Σμύρνης, ακολούθησε δείπνο με σμυρνέικα φαγητά, υπό την επίβλεψη της Εύης Βουτσινά, στην είσοδο του κεντρικού κτιρίου. Κατεβαίνοντας ο κόσμος από την κεντρική σκάλα, έβλεπε την Εύη να περιμένει με το καλωσόρισμα της, ζεστό σαλέπι που σέρβιρε η ίδια τον καθένα μας. Τα φαγητά που φάγαμε

ήταν πεντανόστιμα! Σουτζουκάκια σμυρνέικα, ντολμάδες με ξύσμα από νεράντζι, σεγιερκλί πιλάφ, χιουνλνιάρ μπεγεντί με τας καμπαπ κ.α. Γεύσεις μοναδικές, ξεχασμένες και ιδιαίτερες. Ήταν από τις πιο όμορφες βραδιές που οργανώθηκαν ποτέ στο ΓΠΑ.

Την Εύη Βουτσινά μας άφησε μια πολύτιμη παρακαταθήκη της γευστικής παράδοσης στην Ελλάδα. Τη γνωρίσαμε από τα βιβλία μαγειρικής και από τις συνταγές της στο Γαστρονόμο. «Το ψωμί», «Γεύση Ελληνική» «Απλή μαγειρική της αγίας καθημερινότητας», «Κρόκος-σαφράν», είναι βιβλία της που αγαπήσαμε μέσα από την πολύτιμη χρήση τους. Η αξία των καταγραφών της σε σχέση με παραδοσιακά υλικά, μαζί με αυτά των βοτάνων της Ελληνικής φύσης, είναι πολύ μεγάλη. Ο κόσμος της βρισκόταν σε μια διαλογική σχέση με τη φύση, την οποία ο άνθρωπος οφείλει να σέβεται και να μην καταστρέφει. Γι' αυτό τον λόγο, η Εύη Βουτσινά είχε ιδιαίτερη αγάπη για το ΓΠΑ και τον κόσμο του, αφού θεωρούσε ότι υπηρετούν μέσα από την επιστήμη, αυτή την παράδοση και τη συνέχεια της.

Εμείς, οι άνθρωποι του Γεωπονικού Πανεπιστημίου, είχαμε την τύχη να γευτούμε καθαρά ελληνικές συνταγές, μαγειρεμένες από τη διάσημη μαγείρισσα. Και θα θυμόμαστε πάντα τα λόγια της: «Μαγειρεύει όποιος έχει παραδεχτεί την αλήθεια της ζωής. Για το μάγειρα, αλήθεια είναι πάντα οι άληθοι».

ΕΥΗ ΒΟΥΤΣΙΝΑ

Δuo λέξεις θαυμασμού
για την ίδια και το έργο της

Η Εύη Βουτσινά γεννήθηκε το 1950 στη Λευκάδα σε φτωχή οικογένεια και πέθανε στις 10 Δεκεμβρίου 2013 μετά από πολύχρονη ασθένεια. Σπούδασε Αγγλική Φιλολογία. Η ίδια αποκαλούσε -τρυφερά- τον εαυτό της «μαγείρισσα» και τα μαγειρέματά της «φαγάκια». Μετά από εξερευνησεις γεύσεων, συνταγών και τρόπων μαγειρικής με το παλιό αυτοκίνητάκι της σε όλη την Ελλάδα, θα εκδώσει τα πρώτα της βιβλία το 1998 (βλέπε πλήρη εργογραφία σε παρακείμενη στήλη), τα οποία θα την κάνουν γνωστή σε όλη την Ελλάδα. Παράλληλα με τα βιβλία θα συνεργασθεί με την εφημερίδα «Καθημερινή» στο ένθετο «7 Ημέρες» (1998) και στο ιδιαιτέρων αξιώσεων περιοδικό «Γαστρονόμο» του οποίου υπήρξε ιδρυτικό (Μάιος 2006) και βασικό στέλεχος. Η Εύη δεν ήταν μια απλή περίπτωση ειδικού της γαστρονομίας. Επιλέγοντας ως αφετηρία θεωρητική και μεθοδολογική τη Λαογραφία, την Κοινωνιολογία και την Ιστορία και με ιδιαίτερη εμμονή στην επιτόπια έρευνα, η Εύη, ανακάλυψε και αναβίωσε τρόπους συναναστροφής, συμπεριφοράς και αισθητικής της καθημερινότητας του ελληνικού λαού, με «αφορμή» το διατροφικό του ήθος. Μας έδειξε, μέσω αυτού και ανεπαίσθητως, τόσο την ετερότητα όσο και την ομοιότητα των στοιχείων συγκρότησης της εθνικής μας ταυτότητας. Πέραν, όμως, όλων αυτών των εισφορών της στο νεοελληνικό πολιτισμό θα μείνει, σε όσους και όσες είχαν την τύχη να τη γνωρίσουν εκ του σύννεγγυς, ως ένα πλάσμα έμφυτης ευγένειας, παλλόμενης ευαισθησίας και αυθόρμητης γλυκύτητας. Ευχόμαστε κουράγιο στην αγαπημένη της κόρη Ροδιά.

Λεωνίδας Λουλιούδης

Από την τελευταία συνέντευξη της Εύης Βουτσινά στην εφημερίδα Lifo (4-7-13)

Το φαγητό εκτός από βιολογική ανάγκη, είναι και η δουλειά μου. Η δουλειά μου είναι να μαγειρεύω καλό φαί για πολύ κόσμο. **Καλό φαί είναι ένα καλομαγειρεμένο, ισορροπημένο γεύμα**, οτιδήποτε. Μπορεί να είναι ένα λαδερό, μια ομελέτα με λαχανικά, δεν έχει σημασία τι, αρκεί να είναι καλομαγειρεμένο, καλό ψημένο και ισορροπημένο στα υλικά του.

Η **αγροτική κουζίνα** έχει μερικά φαγά, ιδίως τα εορταστικά, τα κυριακάτικα, που έχουν περίπλοκη γεύση. Ας πούμε την κότα με τα δαμάσκηνα, το κρέας με τα κυδώνια ή με σύκα. Αυτά τα είχαν λιαστά για να τα μαγειρέψουν την κατάλληλη περίσταση. Από την άλλη μεριά είναι τα καθημερινά φαγάκια ή τα νηστίσιμα ή τα ταπεινά. Αυτά έχουν μια ευρηματικότητα και απίστευτες ισορροπίες, που κάθε φορά που γράφω (εδώ και 17 χρόνια) μου πέφτει η μύτη.

Οι πιο πολλοί τρόποι μαγειρέματος έρχονται κατευθείαν από την αρχαιότητα. Μετά, αντί για μέλι, βγήκε η ζάχαρη. Η έβαζαν πετιμέζι. Οι αγροτικοί πληθυσμοί είχαν αυτά που παρήγαγε το σπίτι και το πετιμέζι ήταν ένα σημαντικό υλικό αυτής της κατηγορίας.

Η ανάγκη σε ωθεί να βρίσκεις πράγματα, να αξιοποιείς αυτά που έχεις με τον καλύτερο τρόπο. Βέβαια υπάρχει και μια κληρονομημένη γνώση. Αυτό φαίνεται και οι διαφορές που εντοπίζεις είναι πάντα σχετικές με τα προϊόντα, πάντα σχετικές με το γούστο.

Πως ξεκίνησα να καταγράφω; Κάποια στιγμή, ως μαγείρισσα, κατάλαβα ότι ήθελα να αυτοσχεδιάσω. Ο μάγειρας, όταν πατήσει στα πόδια του, αυτοσχεδιάζει. Ε, εκεί βοηθάνε λίγο και τα γράμματα. Κατάλαβα ότι αυτά που έφτιαχνα ήταν τύπου παραγαιήλικα. Αναρωτήθηκα που είναι η ελληνική ρίζα. Γιατί, αν κάτι έχει νόημα για μένα που είμαι Ελληνίδα μαγείρισσα, αυτό είναι να συνεισφέρω στη γενικότερη παράδοση φτιάχνοντας τη δική μου κληρονομιά. Κι άρχισα να γυρίζω από εδώ και από εκεί, ψάχνοντας να δω αν υπάρχουν καταγραφές, να βρω πράγματα παιδιότερα. Απευθύνθηκα και στην Ακαδημία Αθηνών, αλλά δεν υπήρχε τίποτα. Οι φίλοι μου, επιστήμονες σε πανεπιστήμια, μου έλεγαν «μη ψάχνεις, δεν υπάρχει καταγραφή της ιστορίας του ελληνικού φαγητού. Κι επειδή εσύ το χρειάζεσαι και το θέλεις, εσύ θα το καταγράψεις. Κι εσύ θα φτιάξεις και τη μέθοδο καταγραφής». Τρόμαξα, πανικοβλήθηκα. Με βοήθησαν στην αρχή, μου εξήγησαν τι πρέπει να κάνω και επειδή στου κασίδη το κεφάλι μαθαίνεις μπαρμπέρης, πήγα πρώτα στη Λευκάδα, όπου γεννήθηκα το 1950 και έζησα μέχρι να σπουδάσω. Εκεί τρώγαμε παραδοσιακά. Τι σημαίνει αυτό; Εβγαζαν οι ψαράδες χταπόδι πολύ; Με έστελνε η μάνα μου στο φούρνο με χταπόδι και πατάτες και ήταν εκεί 70 ταβάδες με χταπόδια. Άλλος με μακαρονάκι, άλλος με χόρτα, ανάλογα με την εποχή και με τα προϊόντα που υπήρχαν. Εφτιαξα μια εθνογραφική μέθοδο καταγραφής, έκανα γκρούπ από γυναίκες κι ένα ερωτηματολόγιο κι άρχισα δειλά να ρωτώ σε όλο το νησί για φαγητό.

Η μαγειρική έχει έναν κώδικα και βλέπω ότι ο κώδικας είναι ο ίδιος και στη αστική και στην αγροτική μαγειρική, η οποία δεν υπάρχει ποια. Η μαγειρική είναι προφορική παράδοση, τη μετέδιδε η μάνα στην κόρη, που τη βοηθούσε να φτιάχνει το φαγητό και έτσι μάθαινε. Όταν αρχίζεις να γράφεις, είναι άλλο πράγμα, είναι συνταγή, και για χιλιάδες χρόνια δεν υπήρχαν συνταγές.

Το ελληνικό φαγητό δεν είχε ποτέ αλζοζενία. Και δεν είχαμε ποτέ αριστοκρατία, ούτε στην αρχαιότητα ούτε τώρα. Μη μου πείτε τη Σπάρτη και τους βασιλιάδες, γιατί αυτοί έτρωγαν χειρότερα από τους στρατιώτες. Είχαν άλλη κοινωνική δομή. Η ασοδοσία δημιουργήθηκε στη Γαλιλία που είχαν τους Λουδοβίκους και τα φέουδα. Όταν έγινε η επανάσταση, οι μάγειροι έμειναν ξέμπαρκοι και σκορπίστηκαν σε όλο τον κόσμο και έγινε το φαγητό της γαλιλικής αριστοκρατίας must. Οι Γάλλοι χωριάτες φυσικά, δεν έτρωγαν έτσι κι έχουν εξαιρετική κουζίνα.

ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ

- **Το ψωμί**, Β' ΕΚΔΟΣΗ, ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗ, 2000 **Γεύση ελληνική** 4 τόμοι, ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗ, 1998 **Βιογραφίες Ελλήνων συγγραφέων και μικρό ανθολόγιο** 3 τόμοι, ΚΤΙΣΤΗ, 1998 **Όσες γεύσεις φέρνει ο χρόνος** ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 2000 **Αστέων γεύσεις, ημερολόγιο 2004** ΚΑΛΕΙΔΟΣΚΟΠΙΟ **Απλή μαγειρική της Αγίας Καθημερινότητας** ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗΣ, 2003 **Κρόκος - σαφράν** ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΚΡΟΚΟΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΚΟΖΑΝΗΣ, 2004 **Της γης το χρυσάφι, ημερολόγιο 2006** ΚΑΛΕΙΔΟΣΚΟΠΙΟ **Άρτος ο περιούσιος, ημερολόγιο 2008** ΚΑΛΕΙΔΟΣΚΟΠΙΟ **Ο πολιτισμός του τραπέζιού στον Βόρειο Έβρο** ΕΝΩΣΗ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΝΟΜΟΥ ΕΒΡΟΥ (Ελληνικά, Βουλγαρικά), 2008 **Λευκαδίτικα μαγειρέματα και The Cookery of Lefkada**, έκδοση ελληνική και αγγλική του ίδιου βιβλίου, 2008 & 2009, FAGOTTO **Τα νηστίσιμα** ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ: ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΓΕΥΣΗΣ, 2009 **Καθημερινή μαγειρική** ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ: ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΓΕΥΣΗΣ, 2009 **Άρτος ο περιούσιος, ημερολόγιο 2010**, ΜΙΑΝΤΟΣ **Αυθεντική ελληνική κουζίνα**, FAGOTTO, 2010 **Μαγειρική για δύσκολους καιρούς** ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗΣ, 2010

Το Μουσείο Ορυκτών και Πετρωμάτων Ελλάδος «Καθ. Ελευθερίας Δάβη»

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣ

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Στις 19 Δεκεμβρίου του 2013 εγκαινιάστηκε το Μουσείο Ορυκτών και Πετρωμάτων Ελλάδος, το οποίο έχει ονομασθεί, τιμής ένεκεν, «Μουσείο Καθ. Ελευθερίας Δάβη». Τα εκθέματα του μουσείου, αμιγώς ελληνικά ορυκτά και πετρώματα διακοσμητικά και μη, εκτίθεντο μέχρι πρότινος στο ισόγειο του κτιρίου «Ρουσσόπουλου», τα εγκαινία του οποίου έγιναν επί Πρυτανείας του Καθ. Μιχαήλ Λουκά στις 25 Ιουνίου του 1996 με την ευκαιρία του εορτασμού των 75 χρόνων από την ίδρυση της ΑΓΣΑ-Γεωπονικό Πανεπιστήμιο. Το Μουσείο «Καθ. Ελευθερίας Δάβη» μεταφέρθηκε σε χώρο του νεοϊδρυθέντος «Γεωργικού Μουσείου» του Γ.Π.Α. και σήμερα, μετά από πολλές προσπάθειες εκ μέρους των σημερινών Πρυτανικών αρχών, του προσωπικού του Μουσείου και των μελών του Εργαστηρίου Ορυκτολογίας-Γεωλογίας, εγκαινιάστηκε με τη σημερινή βελτιωμένη μορφή του.

Στην σχετική τελετή ο Διευθυντής του «Γεωργικού Μουσείου» Καθηγητής κ. Λ. Λουλιούδης, παρουσίασε τις προσπάθειες που καταβλήθηκαν για την διευθέτηση του νέου χώρου του Μουσείου, στην αξιοποίηση

και ανάδειξη του εκτιθέμενου υλικού που υπήρχε στο Εργαστήριο Ορυκτολογίας και Γεωλογίας.

Στη συνέχεια ο Επιστημονικός Υπεύθυνος του «Μουσείου Καθ. Ελευθερίας Δάβη» και Διευθυντής του Εργαστηρίου Ορυκτολογίας & Γεωλογίας Καθηγητής κ. Γ. Σταμάτης, καθώς επίσης τα μέλη του οικείου Εργαστηρίου, ο Ομ. Καθηγητής Γ.Π.Α. κ. Α. Παυλόπουλος και ο Καθηγητής Γ.Π.Α. κ. Ε. Γκάρτζος, αφού ευχαρίστησαν τις Πρυτανικές Αρχές, για την συμπαράσταση και την άμεση ανταπόκριση στην ολοκλήρωση του αξιόλογου αυτού έργου, τον Διευθυντή του «Γεωργικού Μουσείου», για την πρωτοβουλία που είχε για την οργάνωση και πραγματοποίηση αυτής της εκδήλωσης, εξέφρασαν τις ιδιαίτερες ευχαριστίες προς την κ. Δάβη για την παρουσία της στην εκδήλωση, αναφέρθηκαν στο ερευνητικό της έργο, στην προσφορά της προς την επιστημονική κοινότητα και ειδικότερα προς το Ίδρυμα μας, καθώς επίσης στις προσπάθειές της για την συλλογή των πετρωμάτων και των ορυκτών, και την αξιοποίηση του υλικού αυτού. Στη συνέχεια η κ. Δάβη απάντησε στον Διευθυντή του

Μουσείου και στα μέλη του Εργαστηρίου Ορυκτολογίας και Γεωλογίας, εκφράζοντας τις θερμές της ευχαριστίες για τους καλούς λόγους που απηύχυναν και εξήραν το επιστημονικό της έργο, τις προσπάθειές της για τη συλλογή των ορυκτών και πετρωμάτων που αντιπροσωπεύουν πολλές περιοχές της Ελλάδας. Ιδιαίτερα ευχαρίστησε όλους εκείνους που συνέδραμαν στην πραγματοποίηση της εκδήλωσης, για τις προσπάθειες που καταβλήθηκαν στην οργάνωση και διευθέτηση του Μουσείου στη νέα δομή του που αποτελεί ένα πολύτιμο απόκτημα του Πανεπιστημίου μας.

Μετά την εκδήλωση ακολούθησε ξενάγηση στον χώρο του Μουσείου, όπου εκτίθενται τα εκθέματα των σημαντικότερων ορυκτών-μεταλλευμάτων, λατομικών προϊόντων, καθώς και μη εκμεταλλεύσιμων ορυκτών και πετρωμάτων της Ελλάδας, επιστημονικού όμως ενδιαφέροντος, αντιπροσωπευτικά της χώρας μας.

Τα χαρακτηριστικά αυτά ορυκτά και πετρώματα που δομούν τους γεωλογικούς σχηματισμούς της Ελλάδας, τοποθετημένα στις διάφορες προθήκες του Μουσείου έχουν ταξινομηθεί κατά γεωγραφική περιοχή προελεύσεως.

Στην **Προθήκη 1** εκτίθενται ορυκτά και μεταλλεύματα από την περιοχή του Λαυρίου. Στην προθήκη του Λαυρίου παρουσιάζονται διάφορα πρωτογενή και δευτερογενή ορυκτά, όπως γαληνίτης (PbS), σφαλερίτης (ZnS), σιδηροπυρίτης (FeS), αζουρίτης-μαλαχίτης, βαρύτης, φθορίτης (CaF₂), αδαμίνης, μαγνητοπυρίτης, χαλκοπυρίτης (FeCuS₂), σμισθονίτης (ZnCO₃), σιδηρίτης (FeCO₃), γύψος (CaSO₄·H₂O), κ.ά.

Στην **Προθήκη 2** εκτίθενται ορυκτά και μεταλλεύματα από περιοχές της Χαλκιδικής, ιδιαίτερα από τη ΒΑ Χαλκιδική, όπου βρίσκονται τα γνωστά με την επωνυμία Μεταλλεία Κασσάνδρας. Αυτά περιλαμβάνουν τα κοιτάσματα των μικτών θειούχων ορυκτών Ολυμπίδας, Μαντέμ Λάκκος,

Μαύρες Πέτρες, τα κοιτάσματα μαγγανίου-χρυσού της Πιάβιτσας και Βαρβάρας και το κοιτάσμα χαλκού-χρυσού των Σκουριών, Μ. Παναγίας.

Στην **Προθήκη 3** εκτίθενται πετρώματα και ορυκτά που προέρχονται από περιοχές της Κεντρικής Ελλάδας, όπως από τη Θεσσαλία (Όσσα) και από τη Δυτική Μακεδονία (Βόρεια Πίνδος, Βούρινο, Κοζάνη, Φλώρινα κ.λπ.). Παρουσιάζονται δείγματα οφειολιθικών πετρωμάτων (γάββροι, δουνίτες, λερζόλιθοι, σερπεντίνιτες κ.ά) και κοιτασμάτων που φιλοξενούν τα πετρώματα αυτά, όπως κοιτάσματα χρωμίτου, αμιάντου, σιδηροπυρίτη, χαλκοπυρίτη κ.ά.

Στην **Προθήκη 4** εκτίθενται ορυκτά και μεταλλεύματα από περιοχές της Στερεάς Ελλάδας, από τις περιοχές Παρνασσού, Γκιώνας, Οίτης, Όθρυς της Βόρειας Εύβοιας και άλλων περιοχών. Παρουσιάζονται κυρίως οφειολιθικά πετρώματα και κοιτάσματα που φιλοξενούν τα πετρώματα αυτά, όπως χρωμίτη, σφαλερίτη, γαληνίτη, σιδηροπυρίτη κ.ά. ορυκτά. Εκτίθενται επίσης χαρακτηριστικά δείγματα βωξίτου που προέρχονται από περιοχές κυρίως του Παρνασσού, της Γκιώνας και της Οίτης.

Στην **Προθήκη 5** εκτίθενται δείγματα ηφαιστειακών πετρωμάτων (λάβες, τόφους, ρυόλιθους, ρυοδακίτες, ιγκνιμπίτη, σπιριανό και σμύριδα) και ορυκτών (βαρύτης, περλίτης, αυτοφυές θείο, γύψος, μπεντονίτης, κασσιτερίτης, μαγγανίουχα μεταλλεύματα κ.ά.) από τα Νησιά του Αιγαίου, κυρίως από τη Σαντορίνη, τη Μήλο, την Κώ και τη Νάξο.

Στην **Προθήκη 6** εκτίθενται δείγματα από την Αντίπαρο, Νίσυρο και Σέριφο, κυρίως πυριγενών πετρωμάτων (ρυόλιθου, περλίτη, γρανοδιόριτη) και δείγματα ορυκτών (χαλίζα, λειμωνίτη, μαλαχίτη, φθορίτη, κ.ά.)

Στην **Προθήκη 7** εκτίθενται δείγματα ορυκτών ανθράκων, όπως λιγνίτη, ξυλίτη και τύρφης από διάφορες περιοχές της Ελλάδας, όπως από την Κύμη και Αλιβέρι Ευβοίας, από την Βεύη της Φλώρινας, από την

Πτολεμαΐδα, από την Αλεξανδρούπολη και τους Φιλίππους. Στην ίδια προθήκη εκτίθεται ένα δείγμα ουρανιούχου γρανίτη από το Παρανέστι.

Στην **Προθήκη 8** εκτίθενται μια σειρά από πετρώματα και ορυκτά που προέρχονται από το οφειολιθικό σύμπλεγμα της Κύπρου. Μεταξύ των ορυκτών παρουσιάζονται δείγματα χρωμίτη, χαλκούχου σιδηροπυρίτη, χρυσωσιλικού αμιάντου, κ.ά.

Στην **Προθήκη 9** εκτίθενται ενδεικτικά απολιθωματοφόρα πετρώματα και απολιθώματα που προέρχονται από χαρακτηριστικούς στρωματογραφικούς ορίζοντες της Ελλάδας, όπως ασβεστόλιθος με ρουδίστες (Γκιώνα-Κρητιδικό), ασβεστόλιθος με Megalodon (Καλλιδρομο-Άνω Τριαδικό), απολιθωμένοι κορμοί δένδρων του απολιθωμένου δάσους της Λέσβου (Λέσβος-Άνω Μειόκαινο)

Στην **Προθήκη 10** εκτίθεται μια συλλογή δειγμάτων ηφαιστειακών πετρωμάτων που προέρχονται από τις Κανάριες Νήσους. Είναι ηφαιστίτες της αλκαλικής σειράς, πλούσιοι σε Na⁺.

Συλλογή μαρμάρων: Στο Μουσείο εκτίθενται δείγματα μαρμάρων που προέρχονται από διάφορα μέρη της Ελλάδας.

Μεγάλα δείγματα χαρακτηριστικών πετρωμάτων: Από τα εκτός προθηκών, λόγω διαστάσεων, δείγματα, ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι γλαυκοφανιτικοί σχιστόλιθοι. Άλλα πετρώματα είναι: δείγμα μεταλλεύματος μικτών θειούχων ορυκτών που προέρχεται από τη Χαλκιδική, δείγμα κρυσταλλικού ασβεστίτη, δείγμα λευκόλιθου από την Εύβοια κ.ά.

Σημείωση: Στο Μουσείο παρουσιάζονται σε μορφή Posters, οι συνθήκες δημιουργίας της μεταλλοφορίας των δυο χαρακτηριστικών περιοχών της Ελλάδας, αυτής του Λαυρίου και της Χαλκιδικής, καθώς επίσης περιγραφή των φυσικών και ορυκτολογικών χαρακτηριστικών των μαρμάρων.

Η ομ. καθηγήτρια Ε. Δάβη και οι συνεργάτες της Α. Παυλίδου, Γ. Σταμάτης, Ε. Γκάρτζος, Α. Τσαγκαλίδης και Κ. Σερέλης, την ημέρα των εγκαίνιων 19/12/2013.

Αποψη του Μουσείου Ορυκτών και Πετρωμάτων Ελλάδος «Καθ. Ελευθερίας Δάβη».

ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΙΑ

Μ. Ν. ΣΤΑΥΡΑΚΑΚΗΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΡΟΠΗ
2013, σ. 774

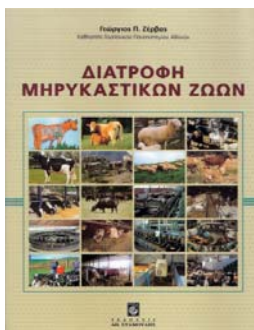
Το νέο βιβλίο του Μανώλη Ν. Σταυρακάκη *Αμπελουργία* παρουσιάζει με εμπειριστωμένο, αληθιά και παραστατικό τρόπο την επιστήμη της *Αμπελουργίας*, καλύπτοντας ένα βιβλιογραφικό κενό 60 χρόνων. Ο συγγραφέας συνδέει τη θεωρία με την αμπελοκομική πράξη και αναλύει στις 744 σελίδες του βιβλίου όλα τα γνωστικά αντικείμενα της Γενικής και Ειδικής Αμπελουργίας.

Οι 600 πρωτότυπες φωτογραφίες, τα σχέδια, τα γραφήματα και οι πίνακες που περιλαμβάνονται στην έκδοση λειτουργούν επεξηγηματικά προς τον λόγο, καθιστώντας τον απόλυτα κατανοητό όχι μόνο στους φοιτητές και τους επιστήμονες, στους οποίους πρωτίστως απευθύνεται το έργο αυτό, αλλά και σε όλους όσοι ασχολούνται ή θέλουν να ασχοληθούν ερευνητικά και παραγωγικά με την αμπελο και την καλλιέργειά της.

Στις 8 ενότητες του βιβλίου περιλαμβάνονται, τόσο σε θεωρητικό όσο και σε εφαρμοσμένο επίπεδο, τα εξής πεδία της Γενικής και Ειδικής Αμπελουργίας: Μορφολογία και Ανατομία, Ετήσιος Κύκλος Βλάστησης, Αναπαραγωγή, Αναπτυξιακή Φυσιολογία, Πολλαπλασιασμός, Εγκατάσταση Παραγωγικού Αμπελώνα και Φυτωρίου, Κλάδεμα. Ετήσιες Καλλιέργητικές Φροντίδες της Αμπελής (Διαχείριση εδάφους, Χλωρά κλαδέματα, Λίπανση, Άρδευση, Αμπελοπάθεια, Τρυγητός). Για πρώτη φορά παρουσιάζονται αναλυτικά η Τεχνολογία Σταφιδοποίησης (περιλαμβάνει τις μεθόδους ξήρανσης και βιομηχανικής επεξεργασίας της Κορινθιακής Σταφίδας και της Σουλτανίνας) και Παραγωγής Επιτραπέζιων Σταφυλιών (περιλαμβάνει τον τρυγητό, τη συσκευασία και τη διατήρηση των επιτραπέζιων ποικιλιών αμπελίου).

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην εφαρμογή των επιστημονικών και ερευνητικών δεδομένων στην αμπελοκομική πράξη, όπως, για παράδειγμα, στις μεθόδους, παραδοσιακές και σύγχρονες, του αγεογούς με μόσχευμα πολλαπλασιασμού, των τεχνικών εμβολιασμών και της εγκατάστασης σύγχρονης φυτωριακής μονάδας παραγωγής πολλαπλασιαστικού υλικού, ενώ ανάλογος είναι ο τρόπος παρουσίασης των αρχών και της μεθοδολογίας του κλαδέματος μόρφωσης και καρποφορίας των πρέμνων σε όλα τα συστήματα.

ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΜΗΡΥΚΑΣΤΙΚΩΝ ΖΩΩΝ

Γ. ΖΕΡΒΑΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ
2013, σ. 471

Το βιβλίο της Διατροφής των Μηρυκαστικών Ζώων περιλαμβάνει την απαραίτητη και σύγχρονη επιστημονική γνώση για την κατάρτιση ισόρροπων σιτηρεσίων για βοοειδή και αιγοπρόβατα, ανάλογα με την παραγωγική τους κατεύθυνση, την ηλικία, το φυσιολογικό στάδιο και το παραγωγικό σύστημα εκτροφής τους, με στόχο την έκπτυξη του παραγωγικού δυναμικού τους στο μέγιστο δυνατόν και την παραγωγή προϊόντων υψηλής ποιότητας με παράλληλη διασφάλιση της υγείας και ευζωίας τους και την ελάχιστη περιβαλλοντική επιβάρυνση.

Ειδικότερα στα επιμέρους κεφάλαια αναλύονται: -Οι βασικές αρχές διατροφής των μηρυκαστικών ζώων (ιδιότητες σιτηρεσίου, αποτελεσματικότητα διατροφής, τεχνική και συστήματα διατροφής κ.ά.).

- Οι φυσιολογικές βάσεις των μηρυκαστικών ζώων και οι ιδιαιτερότητες κάθε είδους και κατηγορίας αυτών.

- Ο λεπτομερής τρόπος διατροφής των αγελάδων γαλακτοπαραγωγής, των αγελάδων κρεοπαραγωγής, των ταύρων, των νεογνών και αναπτυσσόμενων βοοειδών, των μοσχιδών αναπαραγωγής, των αιγοπροβάτων και των αμνοεριφίων.

- Η βιολογική εκτροφή μηρυκαστικών ζώων.

- Η επίδραση της διατροφής στην αναπαραγωγική λειτουργία των μηρυκαστικών ζώων.

- Η επίδραση της διατροφής στην ποιότητα των παραγόμενων κτηνοτροφικών προϊόντων (γάλα, κρέας).

- Η αλληλεπίδραση διατροφής και κλιματικής αλλαγής και

- Η σχέση διατροφής και ευζωίας μηρυκαστικών ζώων.

Τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας του Γ.Π.Α. που έχουν εκδόσει κάποιο βιβλίο ή σύγγραμμα το τελευταίο έτος και επιθυμούν να συμπεριληφθεί το έργο τους στη Βιβλιοπαρουσίαση, παρακαλούνται να στείλουν ένα αντίτυπο στη διεύθυνση του περιοδικού.

Η ΑΝΩΤΑΤΗ ΓΕΩΠΟΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΑΘΗΝΩΝ ΣΤΑ ΠΡΩΤΑ ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΑ

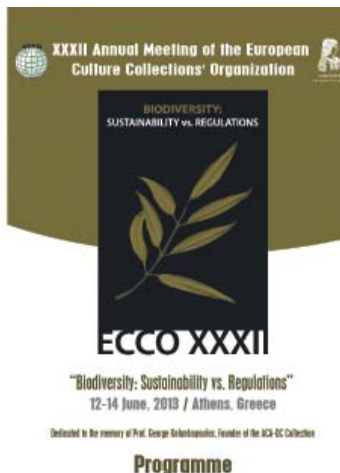
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΟΥΛΟΒΑΣΙΛΙΔΗΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΜΒΡΥΟ
2013, σ. 103

Στο έργο αυτό ο Ομότιμος Καθηγητής και πρώτάνης επί σειρά ετών του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών (πρώην Α.Γ.Σ.Α.) Αλέξανδρος Πουλοβασιλίδης, καταθέτει τη δική του μαρτυρία, όπως την έζησε ως φοιτητής, καθηγητής και πρώτάνης. Τι συνέβαλε στην άνθιση της γεωργικής παραγωγής στα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια; Ποιοί εμπνεύστηκαν και εφάρμοσαν σχέδια αυτάρκειας της χώρας και ποιές ήταν οι αξίες που πρέσβευαν; Πώς ήταν η συμπεριφορά των διδασκόντων και η φοιτητική ζωή πάνω στα συντρίμια της χώρας μας μετά τον πόλεμο και εν μέσω εμφυλίου; Τέλος, τι συμβαίνει σήμερα και τι πρέπει να κάνουμε, για να ξαναστήσουμε αυτά που γκρεμίσουμε σε ό,τι αφορά στη γεωργία αλλά και το ρόλο του γεωπόνου; Η αυθεντική μαρτυρία ενός από αυτούς που ενστάλαξαν σε γενιές γεωπόνων την αγάπη για τη γεωπονία, τον έλληνα αγρότη και την ακαδημαϊκή εκπαίδευση.

ΝΕΑ του Πανεπιστημίου

*** 11-14/6/2013 EUROPEAN CULTURE COLLECTIONS ORGANIZATION ANNUAL MEETING ΤΣΑΚΑΛΙΔΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ.** Η Σύλλογος Μικροοργανισμών ACA-DC του Εργαστηρίου Γαλακτοκομίας διοργάνωσε με επιτυχία το Συνέδριο ECCO XXXII Annual Meeting of the European Culture Collections' Organization "Biodiversity: Sustainability vs. Regulations". Το Συνέδριο ήταν αφιερωμένο στη μνήμη του καθ. Γ. Καλαντζόπουλου, ιδρυτή της Σύλλογος ACA-DC, και πραγματοποιήθηκε στις 12-14 Ιουνίου 2013 στο Συνεδριακό Κέντρο του ΓΠΑ. Συμμετείχαν πάνω από 100 σύνεδροι από 20 Ευρωπαϊκές χώρες αλλά και από τη Ρωσία, την Ιαπωνία και την Κίνα. Παράλληλα, φιλοξενήθηκε και η 2η Ετήσια Συνάντηση του Ευρωπαϊκού Προγράμματος Microbial Resource Research Infrastructure (MIRRI), στο οποίο συμμετείχε η Σύλλογος ACA-DC.

*** 23-25/5/2013 REDEFINITION PROJECT ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ.** Το τετράημερο 23, 24, 30 και 31 Μαΐου 2013 η ομάδα επαναπροσδιορισμού αξιών του παρελθόντος με τίτλο: «Redefinition project» σε συνεργασία με το Γ.Π.Α. παρουσίασαν προβολές γεωπονικής θεματικής με στόχο να προαγάγουν ένα γόνιμο διάλογο σε γεωπονικά θέματα ευρύτερης κοινωνικής απήχησης. Στο πλαίσιο των προβολών πραγματοποιήθηκαν αρκετές ομιλίες από Καθηγητές του Γ.Π.Α.

*** 26/11/2013 ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟ ΤΗΣ ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ ΤΗΣ 73ΗΣ** Συνέλευσης της Ολομέλειας της Διεθνούς Συμβουλευτικής Επιτροπής Βάμβακος (ICAC).

Τη συνάντηση συντόνισε ο Κοσμήτορας της Σχολής Αγροτικής Παραγωγής, Υποδομών και Περιβάλλοντος του Γ.Π.Α. Καθηγητής κ. Σκαράκης ενώ συμμετείχαν στελέχη του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, της Πανελληνίας Ένωσης Εκκοκκιστών και Εξαγωγέων Βάμβακος, του Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων Κλωστοϋφαντουργίας (ΣΕΒΚ), του Συνδέσμου Βιομηχάνων Βορείου Ελλάδας (ΣΒΒΕ), της Ένωσης Ελλήνων Παραγωγών & Εμπόρων Σπόρων (ΕΕΠΕΣ) και Καθηγητές από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.

*** 27/9/2013 ΗΜΕΡΑ ΥΠΟΔΟΧΗΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ERASMUS Γ.Π.Α. ΑΙΘΟΥΣΑ ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΚΤΗΡΙΟΥ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ.** Με την έναρξη του χειμερινού εξαμήνου οργανώθηκε από το Γραφείο Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων ημέρα υποδοχής των φοιτητών ERASMUS. Έγινε εγγραφή των φοιτητών στο Γ.Π.Α., ενημερώθηκαν για τις διαδικασίες απόκτησης φοιτητικής ταυτότητας, κάρτας σίτισης και κάρτας μέλους βιβλιοθήκης, τους δόθηκαν οδηγίες σχετικά με το πρόγραμμα σπουδών τους και έλαβαν αναμνηστικά δώρα.

Κατά την ημέρα υποδοχής, μέλη του φοιτητικού εθελοντικού συλλόγου Erasmus Student Network του Γ.Π.Α. (ESN-AUA) ανέλαβαν να ξεναγήσουν τους νεοεισερχόμενους στους χώρους του Πανεπιστημίου και να τους συνοδεύσουν στους συμμετέχοντες στο Πρόγραμμα διδάσκοντες.

*** 16/10/2013 ΓΓΕΤ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑΣ ΔΙΚΤΥΟΥ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΕΥΓΙΝΗΣ ΕΞΕΛΙΚΕΥΣΗΣ** του τομέα της πρωτογενούς παραγωγής Αίθουσα Πολλήπλων Χρήσεων Κεντρικού Κτηρίου Διοίκησης. Το θέμα της συνάντησης αφορούσε τις εξελίξεις της έρευνας και της τεχνολογίας στον τομέα της πρωτογενούς αγροτικής παραγωγής των τροφίμων και της αγροβιοτεχνολογίας και η πρόκληση της νέας προγραμματικής περιόδου 2014-2020.

*** ΑΠΟ 20 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ ΕΩΣ 18 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2013 ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ Η ΠΡΩΤΗ ΦΑΣΗ** του έργου με τίτλο: "Σεμινάρια βραχείας εκπαίδευσης στη γεωργία - Τριπτόλημος: Ολοκληρωμένη Διαχείριση της Παραγωγής, Μεταποίησης και Εμπορίας Αγροτικών Προϊόντων" που αφορούσε σε βραχυχρόνια εκπαίδευση διάρκειας 50 ωρών για νέους που θα ήθελαν να ασχοληθούν με τη γεωργία. Κύριος σκοπός αυτών των σεμιναρίων ήταν να αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι θεωρητικές και τεχνικές γνώσεις σε επιλεγμένα σύγχρονα θέματα σε κάθε αντικείμενο, αλλά και τους δοθεί η δυνατότητα να αντιληφθούν τις προοπτικές, τις βασικές προϋποθέσεις αλλά και τις πραγματικές συνθήκες άσκησης του αγροτικού επαγγέλματος. Το έργο χρηματοδοτήθηκε από τη Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς και με ίδια συμμετοχή των εκπαιδευόμενων (50€/εκπαιδευόμενο) και υλοποιήθηκε από το Τμήμα Επιστήμης Φυτικής Παραγωγής με επιστημονικό υπεύθυνο τον επ. καθηγητή Δ. Περόδη. Στα σεμινάρια συμμετείχαν 22 μέλη ΔΕΠ, 2 μέλη ΕΕΔΙΠ, 3 μέλη του προσωπικού του Γ.Π.Α., 2 Υ.Δ. και 2 συνεργάτες. Οι κατευθύνσεις του προγράμματος ήταν: Αμπε-

λοργία-Οινολογία, Δενδροκομία και Νέες Δενδρώδεις Καλλιέργειες, Αιγοπροβατοτροφία, Γαλακτοκομία και Μελισσοκομία. Σε κάθε κατεύθυνση συμμετείχαν 25 εκπαιδευόμενοι από τους οποίους οι 15 είχαν κάρτα ανεργίας. Γενικά, υψηλό ποσοστό των εκπαιδευόμενων ήταν απόφοιτοι ΑΕΙ -ΤΕΙ (70-80%) ενώ υπήρχαν και αρκετοί με μεταπτυχιακές σπουδές.

*** 6/11/2013 ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΤΟΥ ΓΠΑ ΜΕ ΘΕΜΑ "ΕΠΙΒΛΑΒΗ** έντομα στον αστικό χώρο" στο Συνεδριακό κέντρο. Ο Σύλλογος Αποφοίτων του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών, διοργάνωσε στις 15 Ιανουαρίου 2014 με επιτυχία εκδήλωση στο Συνεδριακό Αμφιθέατρο (Γεωργικό Μουσείο) του ΓΠΑ με θέμα «Επιβλαβή έντομα στον αστικό χώρο». Ο Δρ. Γεωπόνος-εντομολόγος κ. Γ. Κοηλιόπουλος ανέπτυξε το θέμα «Τα προβλήματα και οι επιπτώσεις από τα κουνούπια στο ανθρωπογενές περιβάλλον» και ο Ομοτ. Καθηγητής του ΓΠΑ κ. Κ. Μπουσέλης ανέπτυξε το θέμα «Ψυλλοφάγα έντομα αστικού περιβάλλοντος».

*** 18/12/2013 ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΤΟΥ ΓΠΑ ΜΕ ΘΕΜΑ " Ο ΕΘΝΙΚΟΣ ΚΗΠΟΣ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ " ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ** Με ιδιαίτερη επιτυχία, πραγματοποιήθηκε στις 18.12.2014 στο Συνεδριακό Αμφιθέατρο (Γεωργικό Μουσείο) του ΓΠΑ η εκδήλωση που διοργάνωσε ο Σύλλογος Αποφοίτων του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών, με θέμα: «Ο Εθνικός Κήπος της Αθήνας» με κεντρικό ομιλητή τον τέως Διευθυντή του Κήπου κ. Ν. Ταμβάκη.

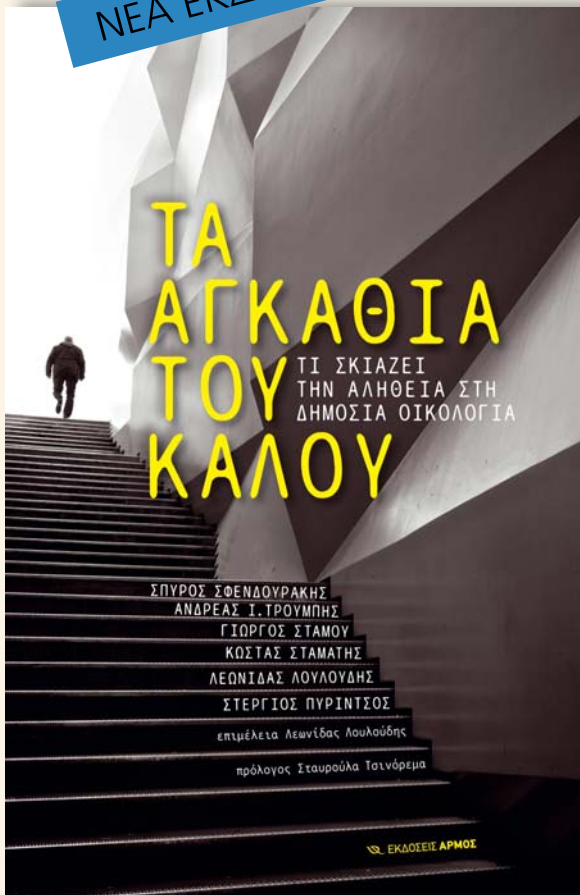
Ακολούθησε ο κ. Δ. Παπαδήμας, τέως Δντής της Διεύθυνσης Κηποτεχνίας και Πρασίνου του Δήμου Αθηναίων, ο οποίος στην ομιλία του σχολίασε τις επεμβάσεις, που προτείνονται στην κηποτεχνική μελέτη που έχει υποβληθεί στον Δήμο Αθηναίων.

*** 11/12/2013 ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ: Η ΑΓΣΑ ΣΤΑ ΠΡΩΤΑ ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ.** Το βιβλίο του Ομότιμου Καθηγητή και πρ. Πρύτανη του Γ.Π.Α. Αλέξανδρου Πουλοβασιλίδη παρουσιάστηκε στην κατάμεστη αίθουσα του συνεδριακού κέντρου από τους Καθηγητές Λεωνίδα Λουδοβίδη και Πέτρο Κερκίδη. Για το βιβλίο μίλησε και ο ίδιος ο συγγραφέας, ο οποίος ξεδίπλωσε τις μνήμες του από τα παραγμένα αλλά δημιουργικά μεταπολεμικά χρόνια. Ιδιαίτερη μνεία έκανε ο συγγραφέας στους Καθηγητές της τότε ΑΓΣΑ, αλλά και στο σημαντικό έργο και την προσφορά του βοηθητικού και λοιπού προσωπικού, ενθυμούμενος μέχρι και τον μάδρμα Σταύρο τον κλητήρα της Σχολής. Ακολούθησε συζήτηση η οποία έδωσε επιπλέον ερεθίσματα για σκέψη και προβληματισμό.

ΝΕΑ ΕΚΔΟΣΗ

ΤΑ ΑΓΚΑΘΙΑ ΤΟΥ ΚΑΛΟΥ

ΤΙ ΣΚΙΑΖΕΙ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ

Επιμέλεια:
ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΛΟΥΛΟΥΔΗΣ

Εκδόσεις Αρμός
Αθήνα 2014
Σελίδες: 232

Από τα μέσα του περασμένου αιώνα και μέχρι σήμερα η κριτική της αλόγιστης ανάπτυξης διαμόρφωσε μια μαζική ευαισθησία εναντίον της καταστροφής και υπέρ της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος. Αυτό λίγοι πια αμφιβάλλουν ότι είναι ένα καλό σημάδι των καιρών. Ωστόσο, επειδή

ουδέν καλόν αμιγές κακού δεν άργησαν να εμφανισθούν και τα αγκάθια του καλού. Δογματισμοί, στερεότυπα, ιδεοληπτικές εμμονές, αδόκτες και αδόκιμες χρήσεις θεωριών και πρακτικών τείνουν να σκιάσουν την αλήθεια στη Δημόσια Οικολογία, δοκιμάζοντας σκληρά τη σχέση της με την επιστήμη της Οικολογίας, ακόμη και με τον ορθό λόγο. Συχνά, πολιτικές ηγεσίες, γραφειοκρατικές υπηρεσίες, μη κυβερνητικές οργανώσεις, εκπαιδευτικοί και απλοί ζηλητές και ιδίως τα ΜΜΕ διεκδικούν ενεργό ρόλο ακραιφνών υπερασπιστών του περιβάλλοντος προβάλλοντας, για πρόσκαιρα πολιτικά οφέλη, ότι αντιλαμβάνονται οι ίδιοι(ες) σαν οικολογία. Αυτή η στάση, εκτός της αδυναμίας να αντιμετωπίσει κρίσιμα περιβαλλοντικά προβλήματα, δεν κατανοεί τη συμβολή του ελεύθερου διαλόγου για τις διαρκώς αναθεωρούμενες κατακτήσεις αληθιά και τα ανοικτά ερωτήματα της δυναμικής εξέλιξης επιστημών, όπως η Οικολογία, η Διαχείριση του Περιβάλλοντος και η Βιοηθική, στην υπέρβαση της κρίσης των δημοκρατικών θεσμών που ταλανίζει την εποχή μας.

Στον παρόντα τόμο έξι πανεπιστημιακοί δάσκαλοι, γνωστοί και για τις δημόσιες παρεμβάσεις τους, επιλέγουν πολυσυζητημένα θέματα όπως η βιοποικιλότητα, η κλιματική αλλαγή και η βιοηθική για να αναδείξουν ότι αυτή η απόκλιση ανάμεσα στην επιστημονική και τη Δημόσια Οικολογία συνιστά ένα μεγάλο πολιτικό και, εν τέλει, πολιτιστικό πρόβλημα για την Ελλάδα και τον κόσμο. Απώτερος στόχος τους η ενθάρρυνση μιας Κριτικής Οικολογίας στη δημόσια σφαίρα.

Συγγραφείς:

ΣΠΥΡΟΣ ΣΦΕΝΔΟΥΡΑΚΗΣ, ΑΝΔΡΕΑΣ Ι. ΤΡΟΥΜΠΗΣ,
ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΤΑΜΟΥ, ΚΩΣΤΑΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣ,
ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΛΟΥΛΟΥΔΗΣ, ΣΤΕΡΓΙΟΣ ΠΥΡΙΝΤΣΟΣ

Πρόλογος:

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΤΣΙΝΟΡΕΜΑ

Γιατί «ΤΡΙΠΤΟΛΕΜΟΣ»

Κατά μία εκδοχή ο Τριπτόλεμος ήταν ο γιος της Γαίας και του Ωκεανού ενώ κατά μία άλλη βασιλιάς της Ελλευσίνας, γιος του Κελλεύ και της Μετάνειρας. Θέλοντας να τον ανταμείψει για τη φιλοξενία που της προσέφερε στο παλάτι του, η θεά Δήμητρα τον μύησε στην καλλιέργεια των δημητριακών, την οποία ο Τριπτόλεμος διέδωσε σε πολλές χώρες όπως και τη λατρεία της Θεάς. Μετά τον θάνατό του γίνεται δικαστής των νεκρών στον Κάτω Κόσμο, όπου εμφανίζεται δίπλα στον Αιακό, τον Μίνωα και τον Ραδάμανθυ. Στη λαϊκή συ-

νείδηση ο Τριπτόλεμος υπήρξε το αγαθοποιό πνεύμα της καλλιέργειας της γης. Θα πρέπει να θεωρηθεί ως ο πρώτος «γεωπόνος», αφού πρώτος αυτός διέδωσε την καλλιέργεια της γης και την επεξεργασία των προϊόντων της. Αξίζει, τέλος, να αναφέρουμε ότι ο «Τριπτόλεμος» ήταν το πρώτο επιστημονικό γεωπονικό περιοδικό που εξέδωσε ο γεωπόνος Γρηγόριος Παλαιολόγος (1793-1844) στο Ναύπλιο το 1835, όταν προσκλήθηκε από τον Ιωάννη Καποδίστρια να αναλάβει τη διεύθυνση του Πρώτου Αγροκλήσιου της Τίρυνθας.

ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Οι συνεργάτες του περιοδικού θα πρέπει να παραδίδουν στην Συντακτική Επιτροπή τις προς κρίση και δημοσίευση εργασίες τους τόσο σε ψηφιακή μορφή (έγγραφο του MS-WORD σε δισκέττα ή CD-ROM), όσο και σε αναλογική εκτύπωση σε χαρτί Α4.

Αν το κείμενο συνοδεύεται από κάποιες εικόνες σε ψηφιακή μορφή αυτές θα πρέπει να είναι ενσωματωμένες στο κείμενο αλλιώς ταυτόχρο-

να να παραδίδονται ως ξεχωριστά αρχεία σε μορφή Tiff, τα οποία θα έχουν προκύψει από σάρωση σε κατάλληλη ανάλυση ανάλογα με το επιθυμητό μέγεθος εκτύπωσης. Οι εικόνες σε τόνους του γκρι πρέπει να σαρώνονται με ανάλυση 300 dpi και οι έγχρωμες με ανάλυση 800 dpi. Τέλος, εξαιτίας της νέας μορφής και του επανασχεδιασμού του περιοδικού, τα κείμενα θα πρέπει να κυμαίνονται από 500-1500 λέξεις.

